

KPÉDÉLÉ KÒRÍNDÌ **Kpédélé bà cu wáràgà mì Páwòlò** **ji ndâ mbe kû kili ta ẹ̀rè mì** **Bìndi-Mbírì gbí gbata Kòrìndì**

¹ Njìnó a ye tí Páwòlò, náa a Mbírì ká cu 'bì wó mítí ye 'do gbí 'dóó có mì wó tí Mbírì, máa ye dù tí tú mì Bìndi-Mbírì tí Jézù, ká kû cu wáràgà tí nò. Ze kû gbo gbí bà cu wáràgà tí nó ta ná'vindí ndoo Sòsiténè, ² ji yo tí ndâ 'duù mì Mbírì mbe kû kili ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbírì gbí gbata Kòrìndì. Yo tí ndâ 'duù tí nó náa Mbírì toṛo ndâ vò i mì yo ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbírì gî nò, yo tí ndâ 'duù tí nó náa Mbírì tè'é tí yo tacó bà kaa yo mò gí mì wó tí Mbírì toko ta ndâ 'duù tí nó mbe kû 'deke tí ndú tí ndâ bàndò 'dáá gî ta ẹ̀rè mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì, éno máa yí a Mbe tí ndoo ta ndâ yì 'dáá gî nò. ³ Ze kû 'deke tí ze ji Bu ndoo tí Mbírì, ze delè kû 'deke tí ze ji Jézù tí Bìndi-Mbírì éno máa, ndú 'ví toko nambeè ta yo, ndú delè 'ví si yo 'ví dù nìkì maa.

Tó i gbí bà dù toko ta Bìndi-Mbírì

⁴ Ye kû 'dè nìkì maa ji Mbírì ta o 'dáá gî tacó tí yo, tacó nambeè mì wó tí Mbírì náa yí bàkà ji yo ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbírì tí Jézù nò. ⁵ Mbírì wu bà 'dè có mí gbí nje yo me gbolò, yí delè gii je muu ji yo me gbolò ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbírì. ⁶ Yúcó tí nó náa ye 'dè ji yo gítí Bìndi-Mbírì nó kpónó bàkà kudu mí gbí njembí yo ⁷ tí ọ̀nà njìnó náa yo kpónó

kû ùndi o bà tùbà tí Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì ta gbèe i-nambee mí Mbírì Mbe gboo 'do mí yo wálá. ⁸ Mbírì bà je wotí jì yo tacó wàa, yo 'ví dù tí ndâ 'duù ònó ta i-nô mí yo wálá nó yee tí ndòngbù o tí nó, tí o bà gí Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì nô. ⁹ Mbírì tí nó tí mbe tè'é tí yo gí bà dù toko ta 'Viì mí wó, Jézù tí Bìndi-Mbírì tí Mbe tí ndoo nó, a mbe kû ɾu káa ndi ngo nje wó.

'Bè gbí òkò tí ndâ mbe kû kili ta ɾè mí Bìndi-Mbírì

¹⁰ Ye kû yù 'do mí yo 'dáá gí a nambee ta ɾè mí Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì, éno máa, yo 'dáá 'ví ɛɛ gba có mí yo ká gbaànjé, ndâ ná'vindí ye. Yo ùnje éno máa, yo bà si gbínje 'ví dù gbí òkò tí yo wálá, ɲa bà koɾo có mí yo delè ta nderè bà bàkà i mí yo 'dáá gí 'ví dù ká gbaànjé. ¹¹ Ye kû 'dè có tí nó jì yo tacó ye 'di có 'do mí ndâ 'duù mí nì tí nó tí Kèlèyónè nó éno máa, gbí òkò tí yo kà nìkì ngé gí lá, ndâ ná'vindí ye. ¹² Có tí nó ta go bà 'dè jì yo tí ye nó a ònó máa, à gbí òkò tí yo kà a 'bè: 'duù ònó máa, «Ye a 'duù mí Páwòlò,» ònó máa, «Ye a 'duù mí Àpólò,» 'duù ònó máa, «Ye a 'duù mí Kéfà,» ònó máa, «Ye a 'duù mí Bìndi-Mbírì.»

¹³ À njeè gbí Bìndi-Mbírì gí? Áá táánò gbì a Páwòlò mítí njeèkpè mú? Áá táánò caka tí yo ta ɾè Páwòlò? ¹⁴ Ye kû 'dè nìkì maa jì Mbírì tacó ye táánò caka 'do gbí òkò tí yo cuki káa tí ndâ Kírísipù ta Gáyù. ¹⁵ À má éno, 'bí 'duù gbí òkò tí yo bà 'de wotí bà 'dè có éno máa, àá táánò caka tí yì ta ɾè ye nó wálá. ¹⁶ Ye koɾo có éno máa, ndâ

'bí 'duù náa ye táánò caka tí ndú káa ndâ 'dakò tí nó tí Ìsitèfánà nó ta ndâ 'duù mì wó. À má ta bà 'dè có ta yúcó, mbí ye káká'i tí 'bí 'duù náa ye caka tí wó bìndi ndâ 'duù tí nó ta bà muu ndú náa ye 'deke ndú nó lá, ¹⁷ tacó Bìndi-Mbíri táánò tuu ye me tacó bà caka tí ndâ 'duù lá, yí tuu ye a i tacó bà ma Banga-Ngú-Có. Yí delè táánò tuu ye nó me tacó bà gí gí bà ma Banga-Ngú-Có ta bà 'vanda có kpènjèngè'veè, tí ndâ có bà 'di gbí-o mì ndâ 'duù muu to tí nó, nó lá. Tacó ndâ có bà 'di gbí-o tí nó kpènjèngè'veè nó kù bàkà có gítí bà cì Bìndi-Mbíri mítí njèèkpè mù tí có ta gbí wálá.

Bìndi-Mbíri a wotí ta bà 'di gbí-o mì Mbíri

¹⁸ Có gítí bà cì Jézù mítí njèèkpè mù gbí tù ndâ 'duù tí nó mbe gírì'o gí nó go mòngò gbí tù bô, káa à gbí tù ndoo tí ndâ 'duù tí nó mbe kù co tí kpokèjì mì 'válá nó, a có gítí wotí mì Mbíri. ¹⁹ Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, Mbíri máa,

«Ye bà voloko gbí kpokèjì bà 'di gbí-o mì ndâ mbe 'di gbí-o gí.

Ye bà bàkà bà ò'o mì ndâ mbe kpo-ɾo tí i ta gbí wálá.»

²⁰ À má éno, ndâ mbe 'di gbí-o kpónó ngò? Ndâ kpo-kpò mbe ò wáràgà, ta ndâ kpo-kpò mbe kù 'viiki gbí có kpónó gbí to ngàyi? Mbíri kpónó yù gbí ndâ i-ḡónókó mì ndâ mbe 'di gbí-o muu to tí nó gí sè lá? ²¹ Káa có gbí muu Mbíri má lê éno máa ndâ 'duù muu to tí nó 'ví ò yì tí Mbíri ni 'do gbí 'dóó bà 'di gbí-o mì ndú lá, yí bàkà éno

tacó à gbí njembí wó a có bà 'vala ndâ 'duù, ta «có ñónókó» tí nó náa ndoo kù ma nô.

²² Ndâ Jùdèyà kù ù a ndi bà ñò ndâ serè, ta ndâ mbó ndi 'bì Mbírì, ndâ Ìgìrìgì kù ù a ndi bà 'di kòcò ndâ mbe 'di gbí-o. ²³ Káa ndoo kù ma a có gítí Bìndi-Mbírì náa à gbì yí mítí njèèkpè mû, tí có mbe kù pèè njembí ndâ Jùdèyà, káa ndâ Ìgìrìgì kù si a i tí có ñónókó. ²⁴ Káa à má jì ndâ 'duù tí nó náa Mbírì tè'é tí ndú gî, tí ndâ Jùdèyà ta ndâ Ìgìrìgì, có ñónókó tí nó náa ndoo kù ma nó a Bìndi-Mbírì tí wotí mì Mbírì, a Bìndi-Mbírì tí bà 'di gbí-o mì Mbírì. ²⁵ Có ñìnó náa áá mì Mbírì a có ñónókó nó a có ta gbí me gbolò ndii gbí có mì ndâ mbe 'di gbí-o muu to tí nó gî. Bìndi i ñìnó tí jò'dókò i mì Mbírì nó a i mbe kpolo ndii 'bìlì ndâ mbe wotí muu to tí nó gî.

²⁶ Yo koṛo muu yo á gítí o bà tè'é tí yo mì Mbírì táánò gî, ndâ ná'vindí; ndâ 'duù muu to tí nó táánò ñò ndâ 'duù me mbè gbí òkò tí yo tí ndâ mbe 'di gbí-o ṛo ndú lá, ndâ 'duù me mbè gbí òkò tí yo táánò me ndâ mbe wotí lá, ndâ 'duù me mbè 'do gbí òkò tí yo táánò delè me ndâ 'viì mì ndâ 'duù ñìnó ta ṛè ndâ mbe jò ndú a ṛè nó lá.

²⁷ Káa Mbírì táánò cu 'bì wó mítí mbe ñónókó, tacó bà te nô mí ṛo ndâ mbe 'di gbí-o, Mbírì cu 'bì wó mítí jò'dókò 'duù tacó bà te nô mí ṛo ndâ mbe wotí, ²⁸ Mbírì gii cu 'bì wó mítí i ñìnó ta gbí wó wálá, náa ndâ 'duù muu to tí nó si tí có lá, yí delè kù cu 'bì wó mítí 'bí i, kpétí i tí nó má wálá, tacó bà bàkà ndâ i ñìnó náa ndú kuu tí nó tí ndâ i lá. ²⁹ Tacó wàa, 'bí 'duù muu to tí nó 'ví

cè ta cè-'bì máa, yì ma kùro Mbíri nò lá, ³⁰ tacó a Mbíri ká toko yo ta Bìndi-Mbíri tí Jézù, à delè káa Mbíri ká bàkà Jézù tí rẹngbó bà 'di gbí-o mì yo, tí mbe si ndoo 'ví dù tí ndâ jáá 'duù á kùro wó tí Mbíri, tí ndâ 'duù ònó náa yí tí Mbíri kaa ndoo mò gí mì wó gî, delè tí ndâ 'duù ònó náa à toro ndâ vò i mì ndoo gî nô. ³¹ Tacó éno, à gii cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, «Go bà cè cè-'bì má tí 'duù, yí 'ví cè a i ta rẹ Mbíri.»

2

Có gítí Bìndi-Mbíri náa à gbì yí mítí njèèkpè mû

¹ Ta o tí nó náa ye táánò ya tí gí mì yo kà nó, ye ya me ta bà ma yúco mì Mbíri ji yo ta ndâ kpo-kpò có lá, ye delè ma me ta bà 'dè ndâ có mì ndâ mbe 'di gbí-o lá, ndâ ná'vindí ye. ² Tacó ta o tí nó náa ye táánò kuu mì yo kà nó, ye ẹre muu ye cuki ká gítí bà 'dè có gítí Jézù tí Bìndi-Mbíri, ta có gítí bà gbì yí mítí njèèkpè mû. ³ Ye táánò ya gí mì yo kà ta wotí tí ye wálá. Ye ya ta gúku ká tí ye. Ye ta o tí nó kú gu ká kpùrù-kpùrù éno. ⁴ Ye ta o tí nó toro me bàà mítí có mì ye náa ye 'dè ji yo nó lá, ye te me banga mítí có tí nó náa ye ma ji yo nó go i mì ndâ mbe 'di gbí-o muu to tí nó lá. Ye tù ji yo káa bà wotí mì Bèri-mi-Mbíri. ⁵ Tacó wàa, nderè bà tee njembí yo mítí Mbíri 'ví dù me 'do gbí có bà 'di gbí-o mì ndâ 'duù muu to tí nó lá, à 'ví dù a i 'do gbí wotí mì Mbíri.

Bà 'di gbí-o mì Mbíri

⁶ Ta ndâ ònó ònó 'dáá gî, ze ma có bà 'di gbí-o a ji ndâ 'duù tí nó náa gbí dè ndú yù gítí có mì

Mbírì gî nó. Káa bà 'di gbí-o tí nò me bà 'di gbí-o mì ndâ 'duù tí nó kpónó kuu muu to tí nó nó lá. À delè me ñìndi ndâ mbe wotí mbe kú zogo to tí nó, náa wotí mì ndú bà mii gî nó, lá. ⁷ Ze kú ma a có kóó, tí có bà 'di gbí-o mì Mbírì náa yí táánò nguù 'do tí ndâ 'duù gî, tí tó có náa yí koṛo si mí to tacó tí ndoo sàà táánò kùṛo bà suu to tí nó. ⁸ Gbèe 'duù 'do gbí òkò tí ndâ gba muu to tí nó mbe 'di gbí có tí nó wálá, tacó ndú má 'di gî, ndú táánò bà gbì 'duù tí nó tí mbe tí ngba'o nó mítí njèèkpè mù wálá. ⁹ Káa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì éno máa,

«'Bí i náa 'bí 'duù jé mbe ò ta ṛo wó wálá,
 tí i náa 'bí 'duù jé mbe 'di có gítí ta tù wó
 wálá,
 tí i náa 'bí 'duù jé mbe koṛo có gítí wálá,
 ñìndò a i tí nó náa Mbírì bàkà si mí to
 tacó tí ndâ mbe zè yí ñìkì ma nó.»

¹⁰ Mbírì tuu a Bèri mì wó tí Mbírì gí bà 'dè gbí i tí nó ñì ndoo, tacó Bèri-mì-Mbírì a mbe pà gbí ndâ i lézè-lézè yee ngé rẹngbó ndú, à kpétí káa ndâ kpóló-kpolo có kóó ñìnó mì Mbírì. ¹¹ 'Bí 'duù ta wotí bà 'di gbí ndâ có gbí njembí 'bí ka wó tí wó wálá, à káa bèri mì 'duù ká 'di gbí ndâ kóró-koṛo có gbí njembí wó. À má éno, 'bí 'duù delè mbe 'di gbí ndâ kóró-koṛo có mì Mbírì wálá, à káa Bèri-mì-Mbírì. ¹² Bèri tí nó náa Mbírì kpónó je ñì ndoo nó me bèri mì ndâ 'duù muu to tí nó lá. Yí je ñì ndoo a Bèri mì wó tí Mbírì, tacó wàa, ndoo 'ví 'di ta gbí ndâ i-nambee tí nó náa yì tí Mbírì kaa ñì ndoo sínò nó.

¹³ Ndoò kú 'dè gbí ndâ yúco mì Mbírì ñì ndâ

'duù tí nó náa Bèrì-mì-Mbírì kuu gbí njembí ndú nó me ta ndâ có náa a ndâ mbe 'di gbí-o muu to tí nó ká nìbà ndú ji ndoo nò lá, ndoo kù 'dè a i ta ndâ có náa a Bèrì-mì-Mbírì ká nìbà ndú ji ndoo. ¹⁴ 'Duù ònó ta Bèrì-mì-Mbírì gbí njembí wó wálá nó ùnje gítí bà 'de ndâ i-nambeè 'do mì Bèrì-mì-Mbírì lá, tacó òa 'duù tí nó 'di gbí ndâ i-nambeè tí nó lá. Ndâ i-nambeè tí nó ró wó 'dáá gí káa ndâ i ta gbí ndú wálá, tacó à kù òò i gbí ndâ i tí nó nì ká ta wotí mì Bèrì. ¹⁵ 'Duù tí nó ta Bèrì-mì-Mbírì kuu gbí njembí wó nó 'viiki káa gbí ndâ i 'dáá gí, káa 'duù mbe 'viiki gbí njembí wó wálá. ¹⁶ Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì éno máa,

«A 'di ká 'di gbí có gbí njembí Mbírì gí,
tacó wàa 'duù tí nó 'ví nì ta bà i jì Mbírì?»
Káa njembí ndoo a njembí Bìndi-Mbírì.

3

Ndâ bòò mì Mbírì

¹ Bà 'dè có ji yo go bà 'dè có ji ndâ 'duù ònó náa Bèrì-mì-Mbírì kuu gbí njembí ndú nó táánò kpò ye gí, ndâ ná'vìndí ye. Tacó éno ye gii 'dè có ji yo ká go bà 'dè có ji ndâ 'duù ònó mbe kù 'vala ká gbí òa kpokèjì bà 'vala ndò mì ndâ 'duù muu to tí nó. Ye 'dè có ji yo go bà 'dè có ji ndâ dó 'vii gbí òkò tí ndâ mbe kù kili ta rẹ mì Bìndi-Mbírì.

² Ye táánò ko yo ta ngo kí, ye ko yo me ta ndâ kùùkpò i-zó-zò lá, tacó yo ta o tí nó 'viindi tí yo gítí bà zò ndâ kùùkpò i-zó-zò lá. À kpèti ká kpónó, yo 'viindi tí yo kálásê, ³ tacó yo kù 'vala go có mì ndâ 'duù muu to tí nó kálásê. Yo lê má

kû tò kiì, yo delè má kû 'dèèkè mà, gbí có tí nó me éno máa, yo kû 'vala káa cè ña bà 'vala ndò mì ndâ sè ndâ 'bí 'duù muu to tí nó lá? ⁴ Tacó 'bí 'duù má 'dè có éno máa, «Ye a 'duù mì Páwòlò,» bìndi 'bí ka wó giì 'dè có éno máa, «Ye a 'duù mì Àpólò,» yo kû bàkà nò me cè bà bàkà i mì ndâ 'duù muu to tí nó lá?

⁵ À má éno, Àpólò tí nò a yè? Páwòlò delè a yè? Ze a ndâ bòò mì Mbíri, náa Mbíri táánò tuu ze ji yo tacó bà koni yo wàa yo 'ví ù ta nje gítí yì tí Mbíri. Mbíri táánò tuu 'duù ñinò ká ta ña nèté mì wó, yí giì tuu ka wó ká ta ña nèté mì wó. ⁶ Ye táánò rò a ñi ña, bìndi Àpólò giì ja ngo mítí kû i, káa a Mbíri ká giì si kú i tí nó 'ví uu gí yaà. ⁷ À má éno, mbe rò i me i lá, mbe ja ngo gítí kú i delè me có lá, i káa Mbíri tí mbe je bà uu ndò ji kù i. ⁸ 'Bè gbí òkò tí ndâ mbe rò i, ta mbe ja ngo gítí kú i wálá, Mbíri bà ko mboo nèté mì ndú ji ndú 'vii ká ta ña nèté mì ndú. ⁹ Tacó ze a ndâ kaà gbí nèté mbe kû bàkà nèté tacó tí Mbíri. Káa yo a ñi mì Mbíri.

Yo delè a 'bá mì Mbíri. ¹⁰ À má go nambeè tí nó náa Mbíri bàkà ji ye nó, ye a gbolò 'duù kùro ndâ mbe bì 'bá. A ye ká sè tà 'bá, bìndi 'bí 'duù giì bì kû ya tí gí yaà. Káa wò tí mbe kû bì 'bá tí nó ya tí gí yaà nó 'ví koro muu lo gítí cè ña bà bì i mì lo. ¹¹ Tacó 'bí 'duù bà sè tà 'bí 'bá bìndi ñinò náa à sè gí nó wálá. Rè ñinò náa à sè gí nó a Jézù tí Bìndi-Mbíri.

¹² 'Bí 'duù má bì i kû ya tí gí yaà mì pí tà 'bá tí nó ta dâ'bi, 'bí 'duù 'ví bì ta fádà, 'bí 'duù 'ví bì ta ndâ banga ña díi ta i gbí ndú me gbolò, 'bí 'duù 'ví seke a ndâ ñí-mû mí pí, 'bí 'duù 'ví po a

mbìlì, 'bí 'duù 'ví po a kùngbó cù. ¹³ Áá bà tùbà cè ña mbó ndi 'bì ndâ 'duù tí nò gbaànjé-gbaànjé gî. Yé tí nó kèjì gí bà too ta wu nó bà gbaa ndâ i 'dáá mí gbí ngbàà ɾi, bìndi a wu tí nó ká bà tùbà cè ña nèté mì 'duù gí sè. ¹⁴ I tí nó náa 'duù bì mí pí tà 'bá tí nó nó má doo lá, áá bà ko mboo nèté mì 'duù tí nó jì yí. ¹⁵ Káa nèté mì 'duù má doo gî, yí bà bè gbí nèté mì wó gî, káa yí bà 'vala go 'duù mbe 'vala 'do gbí wu nó gî.

¹⁶ Yo ñò ni lá máa yo a ndâ 'bá mì Mbíɾì? Yo delè ñò ni lá máa Bèɾi-mì-Mbíɾì kù 'vala gbí njembí yo? ¹⁷ 'Duù má ki'viki 'bá mì Mbíɾì, Mbíɾì bà ki'viki 'duù tí nó, tacó 'bá mì Mbíɾì a 'bá náa Mbíɾì kaa mò gí mì wó tí Mbíɾì gî. Káa 'bá-Mbíɾì tí nó a yo.

¹⁸ 'Duù 'ví eendi tí wó ta kpéétí wó lá. 'Bí 'duù 'do gbí òkò tí yo má kù koɾo có máa, ndâ 'duù muu to tí nó kpónó kù si yì tí mbe 'di gbí-o, si 'duù tí nó má gí tí ñónókó má kózò gî, yí 'ví gii 'di gbí-o a 'do ndi. ¹⁹ Tacó i tí nó náa ndâ 'duù muu to tí nó kù si tí bà 'di gbí-o nó a i-ñónókó kùɾo Mbíɾì. Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbíɾì éno máa, «Yí zèè ndâ mbe 'di gbí-o gbí tiɾì mì ndú.» ²⁰ À gii cu 'bí káká'i éno máa, «Mbíɾì ñò ni gí máa, có gbí ndâ kóró-koɾo có mì ndâ mbe 'di gbí-o wálá.»

²¹ À má éno, 'bí 'duù 'ví cè cè-'bì ta ɾè ndâ 'duù muu to tí nó lá, tacó ndâ i 'dáá gî a ndâ i mì yo: ²² à má a Páwòlò, à má a Àpólò, à má a Kéfà, à má a to tí nó, à má a 'válá, à má a ku, à má a kpónó, à má a taàbé, ndâ i 'dáá gî a ndâ i mì yo,

23 káa yo a ndâ i mì Bìndi-Mbíri, bìndi Bìndi-Mbíri a i mì Mbíri.

4

Ndâ tú mì Bìndi-Mbíri

¹ Yo kùtáá bà si ze tí ndâ bòò mì Bìndi-Mbíri mbe kù kpolo tí ndâ có tí nó táánò tí ndâ có kóó mì Mbíri nò. ² Káa kpóló-kpolo có mì 'duù tí nó mbe kù 'dè có kóó jì yí nó a ñinó máa, yí 'ví dù me mbe fílí nje lá. ³ Káa a má gítí bà mīri ye, bà 'viiki ye mì yo, ta bà 'viiki ye gbí ngbàngà mì ndâ 'duù muu to tí nó, bàkà i ta ye gbaànjé lá. À má ta bà 'dè ta yúco, ye ngbá 'viiki tí ye lá. ⁴ Njembí ye ká ngbárángà'i. Kpétí ká éno, ye kù 'dè me có máa, ye co jóró 'do gbí vò i gí nò lá. À káa Mbíri ká bà 'viiki ye.

⁵ À má éno, ndoo co kpónó gí bà waa có mítí 'bí 'duù á kùro o bà co ri bà waa có á kùro bà gí Mbe tí ndoo lá. Yí kèjì gí bà tubà ndâ i ñinó náa ndoo bàkà ndú gbí 'dí'di'o nó gí ɾo ngba'o; yí kèjì gí bà 'dè gbí ndâ có kóó tí nó gbí njembí ndoo nó 'dáá gí gí sè, bìndi Mbíri bà gii ko mboo ndâ tó i mì ndâ 'duù gbaànjé-gbaànjé go ñinó náa à tí nó jì ndú.

⁶ Ye kpónó 'dè có tí nó ta ɾè ze ta Àpólò nó ká go cè tirì nò, ndâ ná'vindí, tacó wàa yo 'ví mèlè ta ndi ze, wàa yo 'ví 'di ta gbí có tí nó máa, «Ndi muu có tí nó náa à cu mì gbí wáràgà mì Mbíri nó lá,» nò. Tacó yo bà gii luguu tí yo ta bà wu gbí 'bí 'duù, bìndi yo gii cònje gítí 'bí 'duù. ⁷ Tacó a 'di ká bàkà 'bè mí gbí òkò tí yo? A yè ká mì yo náa à je jì yo me jé-je lá? Káa à má je i jì yo jé-je,

yo kù cè cè-'bì muu goólá à me i-nambeè náa à je jì yo me sínò lá nò, tacó yè?

⁸ Yo kpónó a ndâ mbe yéñi gî! Yo kpónó gî tí ndâ mbe i gî! Yo gî tí ndâ kpo-kpò gba si ze mí to gî! Có gbí njembí ye máa, yo kùtàà 'ví dù tí ndâ kpo-kpò gba ta yúcó, tacó wàa ndoo 'ví dù ta ndoo tí ndâ kpo-kpò gba. ⁹ Tacó ye nò goólá Mbírì waa có mítí ze tí ndâ mbe kù ma có mì wó, máa, à 'ví zi ze mí gbí nji ọ ndâ 'duù 'dáá gî, tacó wàa, ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gî, ta ndâ basìlì 'ví nò ta ọ ndú.

¹⁰ Ze dù tí ndâ mbe ñónókó ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbírì, káa yo dù tí ndâ mbe 'di gbí-o ta bà dù toko ta Bìndi-Mbírì! Wotí tí ze wálá, káa yo a ndâ mbe wotí! Ndâ 'duù te duù mítí ze lá, káa ndú kù te duù mítí yo! ¹¹ Ze yee tí o tí nó kpónó go có tí nó gbí nje ye nó kù kònò go, ze kù kònò go ngo, ze kù nò ta zì bongo tí ze kárákà-kárákà, à kù gbì ze; dúú bàndò tí ze wálá, ¹² ze kù zò i 'do gbí bà ka wu'o. 'Duù má kù be ze, ze kù cù 'dê ngo cù mítí 'duù tí nò; à má kù mèèkè'i tí ze, ze kù kònò ndâ vò i tí nò náa à kù me mítí ze nò; ¹³ à má kù 'dè ndâ vò có mítí ze, ze kù 'vìsì gí tàkò ndú káa tó có. Ze kpónó ká go zùkùmèè mì ndâ 'duù á muu to tí nó, ze kpónó a ndâ pù muu ndâ i 'dáá gî.

¹⁴ Ye kpónó kù cu wáràgà tí nó jì yo me tacó bà te nó mí ọ yo lá. Ye kù cu jì yo a i tacó bà kpo-gbì-tà-tù yo tí ndâ 'dóó 'vii mì ye, tí ndâ wú-gbì-ře ye. ¹⁵ Tacó kpétí ndâ mbe kù ñbà i jì yo ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbírì tí Jézù má me mbè ká go tùmèrè, bu yo ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbírì tí Jézù gbí òkò tí ndú 'dáá gî gbaànjé káa ye tacó a ye ká ya

ta Banga-Ngú-Có ji yo. ¹⁶ À má éno, ye kú je wotí ji yo máa yo mèlè ndi ye.

¹⁷ Njìnò a gbí nderè có tí nó náa ye kú tuu tí ta Timàtéyò ji yo nó ká nò. Yí a 'dóó 'viì mì ye, tí tó 'viì mì ye, mbe kú 'vala toko ta Mbe tí ndoo ta njembí wó gbaànjé. Yí bà 'va mbí yo gítí cè ña bà 'vala ye toko ta Bìndi-Mbíri, náa ye má kú nìbà i ji ndâ mbe kú kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri tí ndâ bàndò 'dáá gí.

¹⁸ Ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí yo kà kú luguu tí ndú máa ndâ yì ma, goólá ye kẹ̀jì gí mì yo kà wálá nò. ¹⁹ Káa ye kẹ̀jì gí mì yo kà kpónó-kpónó, náa Mbíri má je nó ji ye gí nò. Áá bà dù gbí muu ye ta o tí nò náa ye bà ya tí gí mì yo kà nò, me káa có gítí bà 'dè ndâ có gítí ndâ 'duù tí nó mbe kú luguu tí ndú máa ndâ yì ma nó cuki lá. Có bà òno éno máa, wotí kuu tí ndú wè, delè kuu gbí muu ye. ²⁰ Tacó Mbíri kú zogo to tí nó me ká ta có cuki lá, yí kú zogo ta wotí. ²¹ À tí yo a go ñàyi? Máa, ye gí gí mì yo kà ta kpo-'bilì, wèè, ta pétékè 'bì?

5

Bà gbètèkè tí ndâ mbe kú kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri gbí òkò tí ndú

¹ Ye 'di có éno máa yo kú gbètèkè tí yo gbí òkò tí yo kà tí vò ña ñìnó náa à kpétí káa ndâ 'duù tí nó mbe òno dúú kpokẹ̀jì bà bàkà nambeè ta Mbíri nì lá nó, ndú bà gbètèkè tí ndú gbí òkò tí ndú yee tàkò ña ñìndi yo nò wálá. Yo volo ñìndi yo ká ngé tí ña ñìnó náa 'duù kú tẹ̀rì cikii nawù bu wó. ² Ña i tí nò kùtáá má volo tí yo volo, wàa yo 'ví mò ta 'duù tí nò mbe kú bàkà nó 'do gbí òkò tí

yo gî, à nìkì ma, káa yo ndí kù giì si tí i bà mba tí yo.

³ Ye tà kpêti kpónó má me mì yo kà lá, njembí ye ká gá'dáá tí yo kà. Ye delè káa waa có mítí 'duù ñinó gbí òkò tí yo mbe kù bàkà ña vò i tí nó ta ɾè mì Mbe tí ndoo tí Jézù sàà gî. ⁴ Yo kili ta bà muu yo tí ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Jézù, wàa ye delè 'ví dù á káa kù 'deke tí ye ji Mbe tí ndoo tí Jézù, ⁵ tacó bà je wotí bà je 'duù tí nò mbe kù bàkà ña vò i tí nò gbí òkò tí yo nó ji Gba-vò-i, wàa Gba-vò-i 'ví nìbà vò i ji yí, tacó wàa lilí wó 'ví 'vala ta o bà co ɾi mì Mbe tí ndoo tí Jézù.

⁶ Bà mba tí yo nò nìkì lá! Yo ñò ni lá máa, gbèe kìnì kù volo yâ? ⁷ À má éno, yo mò vò 'duù tí nó gbí òkò tí yo, mbe kù volo yo go gbèe kìnì mbe kù volo yâ nó gî, tacó wàa yo 'ví dù tí ndâ cèe 'duù go ñinó náa à tí . Tacó à waa mbelè Bìndi-Mbíri tí 'viì-rómbo mì ndoo tí i-cí-ci á gítí o bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìriyéli-mì-Mbíri gî. ⁸ À má éno, ndoo bàkà gbolò o tí nò me ká ta bà zò káa yâ ñinó ta kìnì gbí , tí kìnì bà mbè ndâ ka tí, delè tí kìnì sogote nó lá. Ndoò zò ta ngbárángà njembí ndoo, ndoo zò ta tiɾi gbí njembí ndoo lá, ndoo delè 'ví zò ta yúco.

⁹ Ye táánò cu wáràgà ji yo éno máa, yo 'ví nì káa ta ndâ 'duù ñinó mbe kù bàkà ndâ i ñinó mbe 'viì ɾo 'bá lá nó lá. ¹⁰ Káa ye ta o tí nò nì me ndâ 'duù ñinò mbe ñò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbíri ni lá mbe kù sì tí ndú ká sàkàmàà, tí ndâ mbe gàmàtà mbe kù zò 've i mì ndâ 'duù, delè tí ndâ mbe kù kùmùkù ndâ i mì ndâ 'duù, tí ndâ mbe kù bàkà i ji ndâ sú mbíri nó lá. ¹¹ Gbí

có mì ye nò táánò a i éno máa, yo 'ví nì kaà ta 'duù ònó mbe kù 'dè có máa yì a ná'vindí yo tí ndâ 'duù mì Bìndi-Mbíri káa yí kù sì tí wó ká sàkàmàà nò lá; yo 'ví nì káa ta yí lá, náa yí má a mbe gàmàtà, náa yí má a mbe kù bàkà i jì ndâ sú mbíri, náa yí má a mbe kù 'dè vò có, náa yí má a vò mbe njù pe, náa yí delè má a mbe ngbà nò. À kpétí káa bà toko 'bí yo mí gbí i-zó-zò ta òa 'duù tí nò, yo 'ví bàkà là.

¹² Ye táánò 'dè có tí nò me gítí ndâ 'duù ònó mbe òò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbíri ni lá nó lá. Tacó nèté mì ye ta bà 'viiki ndâ 'duù ònó náa ndú me ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri lá nó a yè? Nèté mì yo me a i ta bà 'viiki ndâ 'duù tí nó mbe kù kili to rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri nó lá? ¹³ À káa Mbíri ta kpéetí wó ká bà 'viiki ndâ 'duù ònó náa ndú me ndâ 'duù mì Bìndi-Mbíri lá nò. «Yo mò vò 'duù tí nò á 'do gbí òkò tí yo gí,» á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri nò.

6

Bà ya ta ná'vindí gí gbí ngbàngà

¹ Có má kuu gbí òkò tí ndâ 'bí 'duù ta ná'vindí wó gbí òkò tí yo, 'duù tí nò bà koṛo a cè gbí kò có yè, wàa yí 'ví o tí ta muu yo tí ndâ tó 'duù mì Mbíri ya gí bà kpì ngbàngà tí ná'vindí wó mí kùṛo ndâ gba ònó mbe kù co me tí jáá kpokèjì mì Mbíri lá nó? ² Yo òò ni lá máa, ndâ 'duù ònó tí ndâ tó 'duù mì Mbíri nó kèjì gí bà dù tí ndâ mbe waa có mítí ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí? Káa yo má a ndâ mbe waa có mì ndâ 'duù muu to tí

nó 'dáá gî, bà pà làyì gítí ndâ víí có gbí òkò tí yo bà kpò yo gî? ³ Yo nò ni lá máa, a ndoo wúnò ká bà waa ndâ có mì ndâ basili? À má éno, à kpónó 'ví gii kpò tí, tí ndoo nó a bà waa có mì ndâ 'duù mbe kù 'vala muu to tí nó? ⁴ Káa, à má éno, yo kù kaa ndâ có gbí òkò tí yo tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì, ya tí gí gbí ngbàngà kùro ndâ 'duù tí nó ta rẹ̀ ndú gbí òkò tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Jézù wálá nó, tacó yè? ⁵ Nô ro yo wálá tacó yè? Gbí có mì yo nò éno máa, gbèè 'duù gbí òkò tí yo tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì tí mbe 'di gbí-o, tacó wàa yí 'ví dù tí mbe kù 'viiki gbí ndâ có gbí òkò tí yo wálá? ⁶ Yo kù zò tí yo gbí òkò tí yo go ndâ sè! 'Duù loko ká mítí ná'vindí wó ta ngbàngà mí kùro ndâ mbe ùnje gítí có mì Jézù lá!

⁷ Gbí bà jaka tí yo gbí òkò tí yo ta kpéétí yo ya tí gí gbí ngbàngà nò éno máa, 'bí i mbe lè gí kuu gbí òkò tí yo. À wálá nìkì mì yo a bà gbì gbí njembí yo gítí bà kònò ndâ vò i tí nó náa à kù me mítí yo nó? À wálá nìkì a bà kùmùkù ndâ i mì yo mì ndâ 'duù? ⁸ Káa à kpónó gii dù gàá nó a yo ká gii loko kù bàkà vò i gbí òkò tí yo tí ndâ ná'vindí!

⁹ Yo nò ni lá máa, ndâ 'duù tí nó mbe kù co me tí jáá kpokèjì mí Mbírì lá nó bà dù tí ndâ bòò gba mì Mbírì wálá nò lá? Yo si 'bí 'duù 'ví eendi yo lá; nìno a ndâ mbe kù gbètèkè tí ndú, ta ndâ mbe kù bàkà i ji ndâ sú mbírì, ta ndâ mbe bàkà bangbaya, ta ndâ mbe kù sù ta ndâ ka ndú 'dakò, ¹⁰ ta ndâ mbe ngbà, ta ndâ mbe gbolò njembí, ta ndâ vò mbe njù pe, ta ndâ mbe 'dè vò có, gii

je ndâ mbe kùmùkù i mì ndâ 'duù; ndâ ña ndâ 'duù tí nò bà 'de bà dú tí ndâ i-zógó-zogo mì Mbíri wálá. ¹¹ Ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí yo táánò a ndâ 'duù 'do gbí òkò tí ndâ vóló-volo 'duù tí nò náa ye 'deke ndú nò. Káa à gii caka tí ndú gî, à kaa ndú mò gí mì Mbíri gî, à gii bàkà ndú tí ndâ 'duù jáá kùro Mbíri ta rẹ mí Jézù tí Bìndi-Mbíri, delẹ ta rẹ mì Bẹri-mi-Mbíri mì ndoo gî.

Yo si dii yo tí ndâ i bà ùlù Mbíri

¹² «Ndâ i 'dáá gî kùro ye káa ndâ i mbe 'vii ọ 'bá,» káa ndâ i 'dáá gî me ndâ i mbe koni 'duù lá. «Ndâ i 'dáá gî kùro ye káa ndâ i mbe 'vii ọ 'bá,» káa 'bí i gbaànjé mbe 'visi ye tí i-zógó-zogo mì wó nò wálá. ¹³ «I-zó-zò a i tacó bà zò gí gbí yì 'duù, yì 'duù delẹ a i tacó tí i-zó-zò,» káa Mbíri bà voloko gbí ndú só gî. Diì 'duù me i tacó bà gbètèkè lá. Diì 'duù a i tacó tí Mbe tí ndoo, bìndi Mbe tí ndoo a i tacó tí diì 'duù, me i tacó bà bàkà ndâ i ñinó mbe 'vii ọ 'bá lá nó lá. ¹⁴ Mbíri táánò 'vala Mbe tí ndoo 'do gbí muu'dú wó ta wotí mì wó gî; yí delẹ wúnò bà 'vala ndoo 'do gbí muu'dú ndoo ta gbèe wotí tí nò náa yí 'vala ta Mbe tí ndoo nò gî.

¹⁵ Yo ñò ni lá máa dii yo a ndâ bà to tí Bìndi-Mbíri? À má éno, ye kaa yo tí ndâ bà to tí dii Bìndi-Mbíri nó wàa ye 'ví bàkà yo tí ndâ mbe kù sè tí yo sàkàmàà, wàa? Gbaànjé lá! ¹⁶ Yo ñò ni lá máa, dii 'dakò ñinó mbe nanaka mí cikii ni ñinó mbe kù dù ta ndâ 'dakò ká sàkàmàà nó, gí tí gbèe dii ta niì tí nò gî nò, gî? Tacó à cu mí gbí wàràgà mì Mbíri ngbàrángà'i éno máa, «Ndú só

bà gí tí gbèè dìì.» ¹⁷ Káa 'duù mbe nanaka mítí Mbe tí ndoo, njembí ndú bà dù ta yí ká gbaànjé.

¹⁸ Yo kii'ba 'do tí bà gbètèkè tí yo. Ndâ 'bí ña vò i 'dáá gí náa 'duù bàkà ndú kú dù a i kapí kú wó. Káa bà gbètèkè tí a vò i ñinó mbe ya ngéé gí gbí 'dóó dìì wó. ¹⁹ Yo ñò ni lá máa, dìì yo a ndúúrù m̀ Bèri-m̀-Ìbírì, tí Bèri tí nó náa Mbírì je yí jì yo nó? Dìì yo me 'dóó i m̀ yo lá. ²⁰ Yo a ndâ 'duù ñinó náa àá táánò s̀ tàkò yo ta mboo waa gí. À má éno, yo si dìì yo tí i bà ùlù Mbírì.

7

Có gítí bà kò tí

¹ À má gítí ndâ i tí nó náa yo cu wáràgà gítí ndú jì ye nó, a tó có tacó tí 'duù bà gàà 'bì wó mítí niì lá. ² Káa, tacó wàa yo 'ví gbètèkè tí yo gbí òkò tí yo lá, à ñikì éno máa, 'dakò 'ví kò 'dóó niì m̀ wó, wàa niì 'ví kò 'dóó 'dakò m̀ wó. ³ 'Dakò 'ví biya niì m̀ wó gbí kpâ-sili lá, wàa niì delè 'ví biya 'dakò m̀ wó gbí kpâ-sili lá. ⁴ Nawù 'dakò me i ta muu wó tacó wàa yí 'ví biya tí ta kù wó gbí kpâ-sili nò lá. Mbe tí wó gbí kpâ-sili a kù wó. Kù niì delè 'ví biya nawù wó gbí kpâ-sili lá, tacó mbe tí wó gbí kpâ-sili a nawù wó. ⁵ 'Bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó mbe kò tí ndú gí nó 'ví nè-gbì-yì tí ka wó gbí kpâ-sili lá. Sè káa ñinó máa, ndú má toko a có éno máa, ndâ yì njèè gbí bà sili gí ta làmbu o, tacó bà si muu ndâ yì gítí bà koṛo có gítí bà 'deke tí ndâ yì jì Mbírì má kózò gí, ndâ yì 'ví gii toko ndi bà sili. À má me éno lá, Gba-vò-i bà ñonòkò muu ndú, náa njembí ndú má me fúlà-fúlà nò.

⁶ Ye kù zèè yo gítí bà 'di có tí nò náa ye 'dè jì yo nò me ta gó lá, ye 'dè ká goólá 'duù nò vò i gí káa yí kù kpo-gbì-tà-tù ndâ nambe wó nô. ⁷ Ye kùtàá má go Mbìrì, wàa ye 'ví suu ta ndâ 'dakò 'dáá gí ká go ye, à nìkì ngé ma. Káa có a ònó máa, Mbìrì njèè ndâ i-nambee mí wó jì ndâ 'duù 'dáá gí tende-tende; yí je jì ndâ 'bí 'duù a ònò, bìndì yí gí jì ndâ 'bí 'duù a ònò.

⁸ Ye kù 'dè có jì ndâ banga, ta ndâ nawù ku, máa, à nìkì káa bà dù ndú ta kpéetí ndú, a go bà dù ye nô. ⁹ Káa bà dù ndú ta kpéetí ndú má kpò ndú gí, ndú 'ví kò tí ndú. Tacó à nìkì a bà kò tí á co tí bà si njembí ndú kù doo ta go bà 'de ka-sili.

¹⁰ Có kuu mì ye tacó bà 'dè jì ndâ 'duù ònó mbe kò tí ndú gí nó, káa có tí nò me 'dóó có mì ye lá, a kòcò Mbìrì náa yí 'dè éno máa, nawù 'dakò 'ví njè kù wó lá; ¹¹ káa yí má njè gí, yí 'ví kò 'bí ngú 'dakò lá, káa bà dù yí ta kpéetí wó má kpò yí gí, yí 'ví dele ndi wó gí 'bá mì ká 'dakò mì wó. 'Dakò delè 'ví njè nawù wó lá.

¹² Ye kpónó kù 'dè jì sè ndâ 'duù ònó gbí òkò tí yo nó a 'dóó có mì ye gbí njembí ye. Ye kù 'vanda gbí ònó me ndi kòcò Mbe tí ndoo lá. Ye kù 'dè có jì yo máa, 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo tí ndâ ná 'vindí mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndì-Mbìrì má kò nì ònó mbe ùnje gítí có mì Jézù lá nó, káa nì tí nò má ùnje bà sì 'bá ta yí gí, yí 'ví njè nì tí nò lá. ¹³ 'Bí nì gbaànjé 'do gbí òkò tí yo delè má kò 'dakò ònó mbe ùnje gítí có mì Jézù lá, káa 'dakò tí nó má ùnje gítí bà sì 'bá ta yí gí, yí 'ví njè 'dakò tí nó lá. ¹⁴ Tacó ndâ-'bì-lá, 'dakò tí nó mbe ùnje gítí Jézù lá nó ká kẹ̀jì gí bà ùnje gítí

Jézù 'do gbí có mì nawù wó. Delè ndâ-'bî-lá, niì tí nò kà kẹ̀jì gí bà ùnje gítí Jézù 'do gbí có mì kù wó. À má me éno lá, ndâ 'vii mì yo bà dù me tí ndâ 'vii-ro-'bá lá. ¹⁵ Káa gbí ña bà kò tí tí nò, go bà sì 'bá má cee 'do tí 'duù ñinó náa yí ùnje gítí Jézù lá nó gî, wò tí mbe ùnje gítí Jézù 'ví sì yí 'ví ya , tacó 'bí i mbe ẹ̀re yo ta yí wálá. Káa Mbíri tẹ̀'é tí ndoo tacó wàa ndoo 'ví dù ta 'dẹ̀ njembí ndoo. ¹⁶ Tacó wò tí niù ñò ni ta yè máa wò bà 'vala kù lo gî?

Yo 'di có mì Mbíri ta o 'dáá gí

¹⁷ Káa 'duù 'ví 'vala ká go ñinó náa Mbe tí ndoo cu mí gbí mbelè wó gí nò. Yí delè 'ví lli 'bì wó gí tà ña i ñinó náa Mbíri táánò tẹ̀'é tí wó gítí nò. Ñinó a có mì ye náa ye kù 'dè ji yo tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí. ¹⁸ 'Bí 'duù gbí òkò tí yo náa Mbíri táánò tẹ̀'é tí wó sì yí ya gí gbí gázâ gí 'ví nì nikalaká máa, «Ye táánò má ñò ni sàa ye bà ya gí gbí gázâ wálá,» nò lá. Káa 'duù ñinó mbe ya gí gbí gázâ lá nó má ùnje gí tà é mì Mbíri gí, gbí nderè bà ya yí gí gbí gázâ káká'i wálá. ¹⁹ Tacó có ñinó náa à tí nó, a có bà kpolo tí ndâ có mì Mbíri, à me có bà ya gí gbí gázâ lá, à delè me có bà ya gí gbí gázâ lá nò lá. ²⁰ 'Duù 'ví dù ká go bà dù yí ta o tí nó náa yí táánò ù ta nje gí tà é mì Mbíri nò. ²¹ Wò táánò a i-zógó-zogo ta o tí nó náa Mbíri tẹ̀ ta é tí lo nó? Mù mbí lo lá; wò má 'de kẹ̀jì bà njaanga miri lo 'do gbí bà dù tí i-zógó-zogo gí, njaanga miri lo. ²² Tacó 'duù ñinó táánò tí i-zógó-zogo náa Mbe tí ndoo tẹ̀'é tí wó nó, a 'duù mì Mbe tí ndoo náa yí njaanga wú 'do tí miri wó gí. Káa 'duù ñinó

náa yí táánò ta o bà tè'é tí wó me i-zógó-zogo lá nó, gí tí i-zógó-zogo mì Bìndi-Mbířì gî. ²³ Bìndi-Mbířì táánò sì tàkò yo waa gî; à má ènò, yo dù tí ndâ i-zógó-zogo mì ndâ 'duù muu to tí nó lá.

²⁴ À má ènò, wò 'ví dù ká tí wò tí nó táánò kùro bà tè'é tí lo mì Mbířì nò.

Có gítí ndâ mbe kò tí ndú lá, ta ndâ nawù ku

²⁵ À má gítí ndâ niì ñìno tí ndâ kùnga niì nó, có gítí ndú náa ye 'di 'do gbí nje Mbe tí ndoo náa ye 'ví 'vanda ndí ji ndú nò wálá. Có tí nó náa ye kpónó bà 'dè ji ndú nó, a 'dóó có mì ye gbí njembí ye tí 'duù tí nó náa a Mbířì ká ñò yê ro ye, bìndi yí gii bàkà ye tí 'duù ñìno náa 'duù bà 'dì có mì ye gî.

²⁶ Ye má zeke cè bà volo ndâ i kpónó kpòò, ye koṛo có máa, à ñìkì máa 'duù 'ví dù ká tí ña i tí nó náa yí kpónó a yí nò. ²⁷ Wò tí 'dakò má kò niì gî, wò 'ví pà kpokejì bà ñjè niì tí nó lá. Káa niì má mì lo gbí vò o tí nó kpónó nó má wálá, wò 'ví pà bà kò niì lá. ²⁸ Káa 'dakò má kò niì, yí bàkà me vò i lá. Niì delè má kò 'dakò, yí bàkà me vò i lá. Káa yí delè má dù tí kùnga niì, yí delè bàkà me vò i lá. Káa ndâ i mbe kù ba muu ndâ ndâ mbe kò tí me mbè. Tacó ènò, go bà yòòngò yo gítí bà kò tí tí ye wálá.

²⁹ Ndâ ná'vìndí, gbí có tí nó náa ye 'dè ji yo nó èno máa, sè o gítí bà 'vala ndâ bu niì go ndâ banga dooko gî; ³⁰ ndâ mbe wa gbí goolá sé có tí ndú wálá; ndâ mbe kù ño 'dì goolá tàkòcò ndú peteke lá; ndâ mbe sì i, goolá ndâ i tí nó náa ndú sì nó me ndâ i mì ndú lá; ³¹ ndâ mbe kù mà 'vèlè

goólá ndâ i yè ɾo ndú lá. Tacó cè tí to tí nó bà ya gí kùro ta kòndi wálá.

³² Có gbí njembí ye éno máa, njembí yo 'ví mù gbaànjé lá. Njembí 'duù ñinó tí banga nó kù mù a i gítí nèté mì Mbe tí ndoo, tacó yí kù pèè a i ta bà peteke tàkòcò Mbe tí ndoo. ³³ Káa njembí 'duù ñinó mbe kò niì gí nó kù mù a i gítí ndâ i muu to tí nò. Yí kù pà kpokèjì a i gítí bà peteke tàkòcò nawù wó. ³⁴ Ndâ kórò-kòro có mì wó nje bá sósò'ò. À delè ká éno ta ndâ niì. Njembí niì ñinó mbe kò 'dakò lá nó, ta njembí ngbutu 'vinî, kù mù ká gítí có mì Mbe tí ndoo cuki. Káa njembí nawù 'dakò kù mù a i gítí ndâ i muu to tí nò, ta có gítí bà peteke tàkòcò kù wó. ³⁵ Ye 'dè có tí nò jì yo a i gítí miɾi yo, ye 'dè me tacó bà ba muu yo lá. Ye 'dè a i tacó wàa kpokèjì mì yo 'ví dù ká jáá, wàa yo 'ví si ta njembí yo 'ví dù gítí bà kòro có gítí Mbe tí ndoo ká gbaànjé.

³⁶ 'Dakò má 'vee có tí ngbutu 'vinî tacó bà kò yí, káa 'dakò tí nò má ñò éno máa yì kù co ta 'vinî tí nò me tí jáá kpokèjì lá, yí má ñò ni gí máa njembí yì me fùlà-fùlà, yí má 'dè có máa ndâ yì kò tí ndâ yì, ndú má kò tí ndú, à me vò i lá. ³⁷ Káa 'duù ñinó ta njembí wó a yú njembí, ta có mì wó ká gbaànjé nó, má eɾe muu wó gí, máa yì bà kò niì wálá, yí bàkà a tó i. ³⁸ Gbí có tí nò éno máa, 'duù mbe kò 'vinî tí nò náa yí 'vee có tí wó nò bàkà a tó i. Káa 'duù ñinó mbe dù tí banga nó bàkà tó i me gbolò ndii mbe kò 'vinî tí nò gí.

³⁹ Nawù 'dakò me ta muu wó tacó bà kò 'bí 'dakò si kù wó káa wuù nò lá. Káa ku má je kù wó gí, à káa có mì wó bà kò 'bí 'dakò. Káa 'dakò

tí nò 'ví dù a mbe ùnje gítí Mbe tí ndoo. ⁴⁰ Káa ye koṛo có éno máa, àá bà nìkì tacó tí nawù ku tí nò káa bà dù ta kpéétí wó bìndi ku 'dakò mì wó. Ye delè koṛo có máa, có gbí muu Bèrì-mì-Mbíri ká go éno.

8

I-zó-zò náa à ci ji ndâ sú mbíri

¹ À má gítí có bà zò i-zó-zò ñinó náa à ci ji ndâ 'bí sú i tí nó náa ndâ 'duù bàkà tí ndâ mbíri mì ndú nó, «ndoo 'dáá gî ñò ni gî». Káa bà ñò i ni kù bàkà 'duù kù luguu tí wó máa yì ma. Káa à káa tó bà zè tí ká kù banda i. ² 'Duù má kù koṛo có máa yì ñò i ni gî, yí ñò i tí nó ni tè go có tí nò náa yí kù koṛo nò lá. ³ Káa 'duù má zè Mbíri ta tó njembí wó, Mbíri ñò 'duù tí nò ni gî.

⁴ À má gítí có bà zò i ñinó náa ndâ 'duù bàkà ji ndâ sú mbíri mì ndú nó, ndoo ñò ni gî máa, 'bí yúco i kapí ndâ sú mbíri tí nò wálá. Tacó ndoo ñò ni gî máa, cèe Mbíri ká gbaànjé. ⁵ Ndâ ñò-go-mbíri tí nò tà má gbíri, ndú tà má muu to tí nó, ndâ mbíri tí mì ndâ mbe , ta ndâ mbe tí ndâ mbe me a mbè, ⁶ káa Mbíri mì ndoo tí Bu ndoo ká gbaànjé, tí mbe suu ndâ i 'dáá gî. Mbe tí ndoo delè ká gbaànjé, tí Jézù tí Bìndi-Mbíri, náa Mbíri suu ndâ i 'dáá gî ta rẹ wó, náa ndoo delè kù 'vala ká ta rẹ wó.

⁷ Kpétí ká éno, ndâ 'bí mbe ùnje gítí Jézù ñò yúco tí nò ni kálásê. Có tí nò, máa ndâ sú mbíri tí nò a ndâ wu i nò, nanaka mí gbí muu ndú yee ká tí o bà cì ndú. Ndâ 'bí 'duù yee gbí ri tí nó wúnó nó má zò i náa à ci ji ndâ sú mbíri, ndú kù

koṛo có máa ndâ yì zò bèjò mítí ndâ yì gí. ⁸ Káa à me i-zó-zò ká kú 'viindi nambeè gbí òkò tí ndâ 'duù ta Mbírì lá. Ndoò má zò lá, 'bí i mbe ba muu ndoo wálá. 'Bí i delè náa ndoo bà 'de 'do gbí bà zò ngé má nò wálá.

⁹ Yo kpolo tí yo. Yo má kpolo tí yo lá, bà bàkà ndâ i mì yo go có mì yo gbí muu yo nò bà volo muu ndâ 'duù ñinó ta wotí tí ndú ñj'dí nò. ¹⁰ 'Bí 'duù ñinó ta njembí wó yù lá nó má ñò wò tí 'duù ñinó mbe ñò'o ni gí nó kú zò i bàndò bà ci i ji ndâ sú mbírì, yí bà koṛo có máa yè? ¹¹ À má éno, ná'vindí lo ñinó mbe ñò'o ni lá, náa Bìndi-Mbírì cì tacó tí wó nó, gírì'o gí 'do gbí có mì lo tí mbe ñò'o. ¹² Bà bàkà vò i mítí ndâ ná'vindí lo gbí ña kpokèjì tí nò, ta bà bàkà sé'i mí gbí njembí ndú, káa wotí tí ndú wálá, a bà bàkà vò i mítí Bìndi-Mbírì. ¹³ Tacó éno, rẹ i mbe si ná'vindí ye 'ví bàkà vò i má a i-zó-zò, ye káká'i bà zò yá wálá, tacó wàa ná'vindí ye 'ví bàkà vò i lá.

9

Ndâ i ñinó náa à tí , ta ndâ nèté mì tú mì Bìndi-Mbírì

¹ Ye me 'duù ñinó mbe kú bàkà i go có mì ye náa à gbí muu ye nó lá? Ye me tú mì Jézù lá? Ye táánò ñò Jézù tí Mbe tí ndoo ta ọo ye lá? Yo me ndâ i gbí bà ka wu'o mì ye náa ye ka ta rẹ mì Mbe tí ndoo nó lá? ² Ndâ 'bí 'duù kpétí má biya bà ñò ye ni tí tú mì Jézù gí, vòó yo ñinó yo nò bà 'boo bà dù ye tí tú mì Jézù wálá, tacó yo a ndâ i gbí po ndi bà nò tú mì ye, náa ye nò ta rẹ mì Mbe tí ndoo.

³ Nìno a có náa ye bà 'vìsì jì ndâ mbe kù 'vee gbí nje ye, éno máa, ⁴ yúco mì ze tacó bà zò i ta bà nju pe tàkò nèté mì ze wálá? ⁵ Ndâ nawù ze má a ndâ 'duù mì Bìndi-Mbírì, yúco mì ze tacó bà bala ndú wàa ze 'ví kù nò ta ndú a go nìndi ndâ 'bí ka ze mbe kù nò tú mì Jézù, ta ndâ 'bí ná'vìndí Mbe tí ndoo, ta ndâ Kéfà, náa ndú kù me nó wálá? ⁶ Áá tóó káa ze ta Bàrànába cuki ká 'ví dù kù bàkà nèté gítì guù nje ze wàa? ⁷ A àsikèrì 'di jé ká kù pà 'dóo kpokèjì bà ko mboo nèté mì wó ta kpéetí wó? A mbe jì njí ngàyi jé ká zò i 'do gbí 'dóo po njí mì wó lá? À mbe ko nò ngàyi jé ká nju ngo kí ndâ nò mì wó lá?

⁸ A 'bí 'duù 'do muu to tí nó ká je wotí bà 'dè có tí nó náa ye kpónó kù 'dè nó jì ye? Nìno me gbèe có tí nó mì Mòze nó lá? ⁹ Tacó à cu mí gbí wàràgà mì Mòze máa, «'Duù 'ví ẹre nje mò'dú tí nó mbe kù gbì cù nó lá.» À kpónó kpolo mì Mbírì me có tí mò'dú cuki? ¹⁰ Mòze 'dè có tí nò 'dáá gí me tacó tí ndoo lá? Mòze cu có tí nò mí gbí wàràgà a i tacó tí ndoo, tacó mbe jì njí kù koro có lè a i mítí i gbí po njí mì wó; bìndi mbe gbì cù kù koro có lè a i mítí bà nìno náa mbe njí bà je jì yí gí tàkò nèté mì wó nò. ¹¹ Káa à má a ze ká rò nji ọa mì Mbírì mí gbí njembí yo, bà je ndâ tó i muu to tí nó jì ze giù kpolo jì yo ta ọa kpokèjì ngàyi? ¹² À má mì ndâ 'bí ka ze mbe kù ma có mì Mbírì jì yo a yúco tacó bà 'de ndâ i tí nò 'do mì yo, yúco mì ze me gbolò ndii nìndi ndú lá?

Ta ndâ ọa nìno 'dáá gí, ze 'vee bà yúco mì ze nò lá. Ze kù kònò ndâ i 'dáá gí, tacó wàa ze 'ví volo ta kpokèjì bà ma Banga-Ngú-Có mì Bìndi-

Mbíri ji yo lá. ¹³ Yo nò ni ngbárángà'i gí, máa, ndâ 'duù tí nó mbe kú bàkà nèté gbí ndùgù 'bá-Mbíri nó kú 'de i-zó-zò mì ndú 'do ká gbí ndùgù 'bá-Mbíri, káa ndâ mbe kú waa mbelè mí bàndò bà ci i ji Mbíri kú 'de i-zó-zò mì ndú 'do ká bàndò bà waa mbelè ji Mbíri. ¹⁴ Bìndi-Mbíri delè gii 'dè káa gbèè ña có tí nò máa, ndâ 'duù tí nó mbe kú ma Banga-Ngú-Có nó 'ví zò i 'do gbí bà ma Banga-Ngú-Có.

¹⁵ Káa ye kpónó kú zò i me 'do gbí nèté bà ma Banga-Ngú-Có go có tí nò náa Bìndi-Mbíri 'dè nò lá. Ye delè kpónó kú cu wáràgà ji yo me tacó bà yù i-zó-zò 'do tí yo nò lá. Tacó a nìkì káa bà cì ye ta go á có tí bà ma Banga-Ngú-Có mì ye ji yo tacó i-zó-zò. ¹⁶ Ye bà wu gbí tí ye máa ye a mbe ma Banga-Ngú-Có nò wálá. Tacó bà ma Banga-Ngú-Có a nèté náa a Bìndi-Mbíri ká cu nanaka mítí ye. ¹⁷ Ye kùtàá má kú bàkà nèté bà ma Banga-Ngú-Có 'do gbí 'dóó có mì ye gbí njembí ye, ye bà zò i 'do gbí gí. Káa à me ènò lá. Có a ñinó máa, bà ma Banga-Ngú-Có a nèté náa Mbe tí ndoo ká le mítí miři ye go wú, náa kpokèjì bà ja miři ye 'do gbí wálá nò. ¹⁸ À má ènò, ye bà 'de gbí bà ma Banga-Ngú-Có a yè? Ye bàkà nèté bà ma Banga-Ngú-Có ji ndâ 'duù ká sínò. Ye bà 'vee bà i gbí bà ka wu'o mì ye wálá.

¹⁹ Ye me i-zógó-zogo mì ndâ 'duù lá, káa ye gii si tí ye tí i-zógó-zogo mì ndâ 'duù, tacó wàa, ye 'ví 'de ta tó l'vì gítí bà zaa ndú ji Bìndi-Mbíri. ²⁰ Ze má ta ndâ Jùdèyà, ye kú bàkà tí ye tí Jùdèyà, tacó wàa ye 'ví 'de ta l'vì gítí ndú. Ze má ta ndâ mbe kú bàkà go có mì Mòze, káa ye me mbe kú

ru ndi có mì Mòze lá, ye delè kù bàkà go có mì Mòze, tacó wàa ye delè 'ví 'de ta lì'vì gítí ndâ mbe kù bàkà go có mì Mòze. ²¹ Ze má ta ndâ 'duù ñinó mbe kù bàkà nèté me ta có mì Mòze lá nó, ye bàkà nèté ta có mì Mòze lá. ²² Ze má ta ndâ 'duù ñinó ta wotí tí ndú wálá nó, ye bàkà tí ye tí mbe wotí lá. Ye kù me ndâ i tí nó 'dáá gí tacó bà 'de ta lì'vì gítí bà 'vala ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndú.

²³ Ye kù bàkà ndâ i tí nó 'dáá gí ta rè mì Banga-Ngú-Có, tacó wàa ye 'ví 'de ta tó i gbí Banga-Ngú-Có. ²⁴ Yo ñò ni gí máa, ndâ 'duù má kù gbòò'bè, à kù je i ká ji 'duù ñinó mbe kpò ndâ ka wó 'dáá gí nó? ²⁵ Ndâ mbe kù gbòò'bè 'dáá gí kù ru káa ndi có tí nó náa à 'dè ji ndú, máa ndú 'ví bàkà go yí nô. Ndú kù bàkà go có tí nó tacó bà 'de i ñinó mbe dù tí ká lá nó. Káa ndoo kù 'de gbí bà gbòò'bè ñindi ndoo a i ñinó mbe dù tí ká nó. ²⁶ Tacó éno, ze má kù gbòò'bè bà ì ngèlè ta 'duù, ye kù ì ngèlè me ká maa éno gí ká lá. Ze delè má kù dómò tí ze ta 'duù, ye dómò kùnga to lá. ²⁷ Ye kù kpolo tí dìi ye, tacó wàa ye ta o 'dáá gí 'ví bàkà tí go có mì ye gbí muu ye. Tacó ndâ-'bí-lá, ye kù ma Banga-Ngú-Có ji ndâ 'bí ka ye káa i ta rè ye gbí Banga-Ngú-Có tí nó náa ye kù ma nó wálá.

10

Yo 'ví ùlù ndâ sú mbíri lá

¹ Go bà 'va mbí yo á gítí ña i tí nó mbe 'de ndâ ká gù ndoo dígíséé si ndú gbí kángáá nga ngoò nó kuu tí ye, ndâ ná'vindí. Mbíri dígíséé kù tubà

kpokèjì jì ndú ta bà si kùlù mù kù tè kùro ndú; Mbíri delè gii si ndú 'dáá gí di Bí-bi Kàpá gí tító ta o bà njè nó mì ndú 'do Mási-rì ta vò i tí ndú wálá. ² Mbíri táánò caka tí ndú 'dáá gí ta ẹ̀rè mì Mòze mí gbí kùlù mù, delè mí tà ngo gbí pù Bí-bi Kàpá. ³ Ndú táánò 'dáá gí zò gbèe i-zó-zò tí nó mbe gí jì ndú 'do mì Mbíri nó gí. ⁴ Ndú delè 'dáá gí njù gbèe ngo tí nó mbe gí jì ndú 'do mì Mbíri nó gí. Ndú táánò kù njù ngo 'do gbí díí mì Mbíri mbe kù ko tàkò ndú muu nó nò. Díí tí nò táánò a Bìndi-Mbíri. ⁵ Kpè-tí ká é-nò, tàkò-cò Mbíri táánò peteke gítí ndâ 'duù me mbè gbí òkò tí ndú lá. Tacó é-nò, ndâ 'duù tí nò náa tàkò-cò Mbíri peteke gítí ndú lá nò, gii cì ká kpàsìlàà ta muu nó gbí kángáá nga ngoò.

⁶ Ndâ vò i tí nò táánò mbe 'de ndâ 'duù tí nò náa tàkò-cò Mbíri peteke gítí ndú lá nó kù túbà jì ndoo, máa, ndoo 'ví dù ta go ndâ vò i go ñìndi ndú dí-gísèé nò lá. ⁷ Ndoò delè 'ví kucuku muungbó ndoo mí kùro ndâ 'bí sù mbíri, go i mì ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú dí-gísèé á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa, «Ndâ 'duù gii kì tí ndú to, ndú gii zò i, ndú gii njù pe, bìndi ndú gii a gí yaà gí bà dù ẹ̀ru kùro ndâ sù mbíri,» nó lá. ⁸ Ndoò 'ví gbètèkè tí ndoo gbí òkò tí ndoo, go ọ̀a i mì ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndú dí-gísèé náa ku gii zì ta ndâ 'duù 'do tí ndú 23,000 gbí gbèe ẹ̀rì, nó lá. ⁹ Ndoò 'ví tala wotí mì Mbe tí ndoo, go i mì ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndâ ká gù ndoo dí-gísèé nó lá, tacó ndâ kpoo gii mì ndâ mbe tala yí nò léé gí. ¹⁰ Yo 'ví 'dè ngùrù-ngùrù có gítí Mbíri lá, tacó ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndâ ká gù ndoo dí-gísèé bàkà é-nò, bìndi mbe voloko

gbí ndâ i gii voloko gbí ndú léé gî.

¹¹ Ndâ i tí nò bàkà tí mítí ndú dígísèé tacó bà túbà ji ndâ 'bí 'duù. Bìndi à gii cu ndú mí gbí wáràgà tacó bà ci ndoo tí ndâ 'duù tí nó mbe kù 'vala kpónó jé'déé gí nje o kùro ndòngbú o nô.

¹² À má éno, 'duù ñinó mbe kù koṛo có éno máa, yì kpónó a i gbí òkò tí yo nó, 'ví kpolo tí wó, má wálá yí bà 'va tí wó to. ¹³ Ndâ i ñinó mbe kù yòòngò wò gítí vò i nó káa gbèè ndâ i tí nó mbe kù yòòngò ndâ 'bí 'duù go wò nò 'dáá gí gítí vò i. Káa wò 'ví tee mí gbí muu lo éno máa, Mbíri bà si 'bí i 'ví yòòngò wò gítí vò i ndii muu wotí mì lo wálá. Tacó ta o tí nó náa 'bí i má kù yòòngò 'duù gítí vò i nó, Mbíri bà túbà kpokèji bà kpò muu i tí nó ji yí gî.

¹⁴ À má éno, ye kù kpo-gbí-tà-tù yo, máa, yo dù janga-jàngá gí ndii 'do tí ndâ sú mbíri, ndâ tó kómbe ye. ¹⁵ Ye kù 'dè có ji yo tí ndâ 'duù ñinó ta muu kuu tí yo nô. À má éno, yo 'viiki gbí có tí nó náa ye 'dè ji yo nó. ¹⁶ Ndoó má kù zèè 'visí tí nó náa Mbíri je ji ndoo tí i-nambeè, náa ndoo kù 'dè ñikì maa ji Mbíri ta o tí nó náa ndoo kù zèè nó, ndoo kù gbo nó me gbí bà njù mbelè Bìndi-Mbíri lá? Káa kù kò tí nó náa ndoo kù ki'viki gbí nó, ndoo kù gbo nó me gbí bà zò dii Bìndi-Mbíri lá? ¹⁷ Kù kò tí nó náa ndoo ta ña mbè muu ndoo nó kili gí bà zò nó lê má ká gbaànjé, gbí éno máa, ndoo 'dáá gí a gbèè dii. Tacó ndoo 'dáá gí gbo ká mí gbí gbèè kù kò.

¹⁸ Yo koṛo muu yo á gítí ndâ Ìzìriyélì gi. Bàndò bà ci i ji Mbíri mì ndâ 'duù tí nó táánò mbe kù kili kù zò gbèè nó tí nó náa à waa mbelè wó ji Mbíri

nó me ká gbaànjé lá? ¹⁹ Gbí có tí nò kpónó náa ye 'dè nò máa yè? À gbí tù yo éno máa, mbelè tí nó náa à waa ji sù mbírì nó a cèe i, wèè, sù mbírì tí nò a cèe i? ²⁰ Gbí có tí nò náa ye kù 'dè ji yo nò gbaànjé me éno lá. Gbí a i éno máa, à kù ci ndâ nò tí nó náa ndâ 'duù tí nó mbe ò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbírì ni lá waa mbelè ndú nó, a i mítí ndâ bàndò bà ci i ji ndâ sù mbírì, me ji Mbírì lá. Káa go bà nì kaà mì yo ta ndâ sù mbírì tí ye wálá. ²¹ Yo bà zèè 'visì mì Mbe tí ndoo ká tí tó, bìndi yo giì zèè 'visì mì ndâ sù mbírì ká tí tó nò wálá. Yo delè bà zò i mì Mbe tí ndoo ká tí tó, bìndi yo giì zò i mì ndâ sù mbírì ká tí to nò wálá. ²² À tí ndoo a go bà tanga Mbírì gítí bà tò kii? Wotí tí ndoo ndii yí gí?

²³ Ndâ 'duù kù 'dè có máa, «À ká go có mì ndoo bà bàkà ndâ i ònó 'dáá gí náa à gbí njembí ndoo.» Káa ndâ i 'dáá gí me káa ndâ tó i lá. «À ká go có mì ndoo bà bàkà go ònó á gbí njembí ndoo.» Káa ndâ i 'dáá me káa ndâ i mbe koni ndoo lá. ²⁴ Káa 'duù 'ví koṛo tó i me ká gítí miri wó cuki lá. Yí 'ví koṛo ji ndâ 'bí ka wó delè.

²⁵ 'Duù 'ví me kpìkì-kpìkì gítí bà zò yâ ònó náa yí sù 'do bàndò bà waa nò nó lá. ²⁶ Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì, máa, «To tí nó, ta ndâ i muu to tí nó 'dáá gí, a ndâ i mì Mbírì.»

²⁷ 'Bí 'duù ònó náa yí me mbe ùnje gítí Bindi-Mbírì lá nó má tè'è tí lo gítí i-zó-zò á 'bá mì wó, wò má ya gí kà, wò 'ví 'vee rè òa i-zó-zò tí nó mbe yee kùro lo gí nó lá. ²⁸ Káa 'bí 'duù tí ka lo mbe ùnje gítí Bindi-Mbírì, náa njembí wó yù lá, má 'dè có ji wó máa, «À ci i-zó-zò tí nó ji ndâ sù

mbírì gî,» wò 'ví zò i-zó-zò tí nó lá, tacó tí wó, delè gítí có mì njembí. ²⁹ Ye kù nì me njembí lo lá. Ye kù nì a njembí ka lo tí nò. Tacó ẹ̀ è i tí nò bà si ye 'ví bàkà nèté ta có mì 'bí ka ye nò 'ví dù a yè? ³⁰ Ye lê má 'dè nìkì maa ji Mbírì tacó i-zó-zò tí nó náa ye zò nó gî, à je 'bí 've 'duù gítí bà 'vee gbí nje ye tacó bà zò i tí nó náa ye 'dè nìkì maa ji Mbírì tacó gî nó a yè?

³¹ Wò má kù zò i, zò ta bà ùlù Mbírì. Wò má kù njù i, njù ta bà ùlù Mbírì. ³² Wò 'ví kpolo tàkòcò ndâ Jùdèyà lá; wò 'ví kpolo tàkòcò ndâ 'duù ònó náa ndú me ndâ Jùdèyà lá nó lá; wò delè 'ví kpolo tàkòcò ndâ 'duù mì Mbírì mbe kù kili ta ẹ̀ è Bìndi-Mbírì nó lá. ³³ Yo 'ví tala bà peteke tàkòcò ndâ 'duù 'dáá gî gbí ọ̀ ndâ i 'dáá gî á go ònó náa ye kù bàkà nò. Ye kù pà tó i me ká gítí mìrì ye cuki lá. Ye kù pà tacó tí ndâ 'duù 'dáá gî, tacó wàa, ndú 'ví 'de ta 'válá.

11

Ndâ kpokèjì bà ùlù Mbírì

¹ Yo dù tí ndâ mbe mèlè ndi ye, á go bà dù ye tí mbe mèlè ndi Bìndi-Mbírì nò. ² Ye kù ùlù yo, tacó mbí yo kuu tí ye ta o 'dáá gî, delè tacó yo kù ru káa ndi kpokèjì tí nó náa ye táánò túbà ji yo nò.

³ Káa à gbí njembí ye a go bà 'dè có ji yo máa, yo 'ví ọ̀ nì éno máa, Bìndi-Mbírì a gba mì ndâ 'dakò 'dáá gî, káa 'dakò a gba mì nawù wó, bìndi Mbírì a gba mì Bìndi-Mbírì. ⁴ Tacó éno, 'dakò má 'deke tí wó ji Mbírì ta i tí muu wó, yí delè má ma có mì Mbírì kùro ndâ mbè 'duù ta i tí muu wó,

gbí éno máa, yí si Mbíri tí i lá. ⁵ Káa nií má 'deke tí wó jì Mbíri ta i tí muu wó wálá, yí delè má ma có mì Mbíri mí kùro ndâ mbè 'duù mbe kili kù bàkà i-Mbíri, gbí éno máa, nií tí nò si kù wó tí i ro wó lá. Njìnò ká goolá nií tí nò ta kùsu muu wó nô. ⁶ Tacó nií má gala bòngò mítí muu wó lá, à 'vii ta yí káa bà 'dii muu wó gí. Káa bà 'dii muu nií lê má a có nô, bà waa tí se muu wó gí to delè má a có nô, à nìkì éno máa yí gala bòngò mítí muu wó.

⁷ Dakò 'ví te i mítí muu wó ta o tí nó náa yí má kù 'deke tí wó jì Mbíri nó lá, tacó 'dakò a ngba Mbíri, yí delè a cè kózò tí Mbíri, káa nií a ngba 'dakò. ⁸ Tacó Mbíri táánò suu 'dakò me 'do tí nií lá, yí suu a nií 'do tí 'dakò. ⁹ Mbíri delè táánò suu 'dakò me tacó tí nií lá, yí suu a nií tacó tí 'dakò. ¹⁰ À má éno, nií 'ví gala bòngò mítí muu wó, delè tacó tí ndâ basìlì mì Mbíri.

¹¹ Kpèti ká éno, à má kùro Mbíri, 'bè gbí òkò tí ndâ 'dakò ta nií wálá. ¹² Tacó Mbíri táánò suu nií 'do tí 'dakò, káa a nií kpónó ká kù jò 'dakò. Káa ndâ i 'dáá gí gí 'do mì Mbíri.

¹³ Yo koṛo muu yo ta kpéétí yo gi; à me có nô tacó tí nií bà 'deke tí wó jì Mbíri ta bòngò tí muu wó wálá nò lá? ¹⁴ Gbàyì-gbàyì se muu a i mì ndâ 'dakò? ¹⁵ Káa à má tí muu nií, à me i banga mì wó lá? Káa Mbíri je gbàyì-gbàyì se muu jì nií tacó bà ngùù kùsu muu wó.

¹⁶ Káa à má nje 'duù a kponje gítí có tí nò, có náa ye bà 'visì gí tàkò có mì 'duù tí nó máa, ze ò 'bí tàkìi gítí kpokèjì bà ùlù Mbíri ni kapí ònò lá. Ndâ 'duù mì Mbíri mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri delè ò ni ká lá.

Kô-njewu mì Mbe tí ndoo

¹⁷ Káa à má gítí có tí nó náa ye kẹ̀jì gí bà 'dè jì yo nó, ye bà ùlù yo wálá. Tacó bà kili yo ta bà muu yo tí ndâ mbe kù kili ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbírì kù gí je ta vò i me gbolò ndii tó i gí. ¹⁸ Kpédélé có náa ye bà 'dè jì yo a ọ̀nọ́ máa, ye 'di có éno máa, à lá gbí òkò tí yo kà a 'bè ta o tí nó náa yo má kù kili ta bà muu nò. Káa ye koṛo có máa, kòcò yúcó kuu gbí có tí nó náa ye 'di nò. ¹⁹ 'Bè bà dù kuu gbí òkò tí yo ta 'vére tí wálá. Tacó wàa, à 'ví ọ̀ta ndâ 'duù ọ̀nọ́ gbí òkò tí yo tí ndâ mbe yúcó nó ni ngbàrángà'i. ²⁰ Ta o tí nó náa yo má kili ta bà muu yo nó, yo kù zò ndi yo me kô-njewu mì Mbe tí ndoo lá. ²¹ Tacó ye 'di có máa, ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí yo ta o 'dáá gí kù sì go, tacó yo kù jòò i-zó-zò jóó-jòò, káa ndâ 'bí 'duù ọ̀nìndi ndú kù sa ta pe. ²² A yè ká tí yo! 'Dóó 'bá mì yo, tí bàndò bà zò i ta bà njù i, ká mì yo wálá, wèè, à gbí njembí yo a có bà te nò mí ọ̀ ndâ 'duù mì Mbírì mbe kù kili ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbírì nó, ta ndâ 'duù ọ̀nìno gbí òkò tí yo tí ndâ mbe yè nó?

²³ Tacó ye táánò nìbà jì yo káa có tí nó náa Mbe tí ndoo táánò nìbà jì ye nò, máa, Mbe tí ndoo tí Jézù, ta bèbìlì tí nó táánò náa à ba ta ngbù wó nó, je kù kò, ²⁴ yí gí 'dè nìkì maa jì Mbírì, yí gí kì gbí, bìndi yí gí 'dè có máa, «Ọ̀nọ́ a dii ye tí nó tacó tí yo nò, yo zò tacó bà 'va mbí yo tí ye.» ²⁵ Yí gí je 'visí á bìndi bà zò kô-njewu gbí gbèe ọ̀a kpokẹ̀jì tí nò, bìndi yí gí 'dè có, máa, «'Visí tí nó a 'visí bà njù ngú mùkà mì Mbírì ta yo ta mbelè ye. Ta o tí nó náa yo má kù njù 'visí tí nó, yo 'ví njù tacó bà 'va mbí tí ye.» ²⁶ Tacó ta o tí nó

náa yo má kù zò kù kô tí nò, yo delè má kù njù 'visî tí nò nó, yo kù ma nò a có ku Mbe tí ndoo yee tí o bà gî yí. ²⁷ À má éno, 'duù má zò kù kô mì Mbe tí ndoo, yí delè má njù 'visî mì wó me gbí ña kpokèjì ñìnó náa à tí nó lá, 'duù tí nò bàkà i-nô gítí ndâ dì ta mbelè Mbe tí ndoo gî.

²⁸ À má éno, 'duù 'ví koṛo gbí kongbó wó kùṛo bà zò kù kô tí nò, delè kùṛo bà njù 'visî tí nò. ²⁹ Tacó 'duù má 'viiki gbí kongbó wó kùṛo bà zò kù kô tí nò lá, yí delè má 'viiki gbí kongbó wó kùṛo bà njù 'visî tí nò lá, yí zò nò a bà waa có mítí wó, yí delè njù nò a bà waa có mítí wó. ³⁰ Ñìnò a gbí nderè có tí nò náa ndâ 'duù me mbè gbí òkò tí yo ká zô-zô ta nò'o tí ndú; ku delè kù mii ndâ 'duù me mbè 'do gbí òkò tí yo nò ká nò. ³¹ Ndoò kùtàá má 'viiki gbí kongbó ndoo léé éno kùṛo bà zò i-zó-zò mì Mbe tí ndoo, yí bà waa có mítí ndoo wálá. ³² Káa Mbe tí ndoo má waa có mítí ndoo, yí bàkà éno tacó bà je muu jì ndoo, tacó waa, à 'ví waa có mítí ndoo go i mì ndâ 'bí 'duù lá.

³³ À má éno, yo má kili tacó bà zò i-zó-zò mì Mbe tí ndoo, yo 'ví ù ndi ndâ 'bí ka yo kùṛo bà 'bità bà zò i, ndâ ná'vindí. ³⁴ Káa à má a go ká tí 'duù, si yí 'ví yè yì wó 'do 'bá mì wó kùṛo bà kili yo gítí i-zó-zò mì Mbe tí ndoo. Tacó waa, Mbe tí ndoo 'ví waa có mítí ndoo tacó bà zò gàmàtà lá. Ye bà 'dè có gítí sè ndâ 'bí i jì yo ta o tí nó náa ye má ya gî mì yo kà gî.

12

Ndâ i-nambee 'do mì Bèri-mi-Mbíri

¹ À má gítí ndâ i-nambeeè mì Mbírì, go bà nguù có 'do tí yo tí ye wálá, ndâ ná'vindí. ² Yo ñò ni gî, máa, ta o tí nó táánò si yo ñò dúú kpokèjì bà bàkà nambeeè ta Mbírì ni lá nó, ndâ sú mbírì ta nje tí ndú tacó bà 'dè có wálá nó soloko yo 'do tí jáá kpokèjì gî. ³ Káa ye kpónó kù bàkà yo 'ví ñò ni éno máa, 'bí 'duù mbe kù 'dè có ta wotí mì Bèrì-mì-Mbírì jé mbe 'dè có máa, «Mbírì ì njà mítí Jézù gî,» nò wálá. 'Bí 'duù delè jé mbe 'dè có máa, «Jézù a Mbe tí ndoo,» nò wálá, sè káa ñinó máa a Bèrì-mì-Mbírì ká je wotí bà 'dè éno jì yí.

⁴ Na ndâ i-nambeeè mì Mbírì tende-tende, náa gbèe Bèrì tí nò kù njèè jì ndâ 'duù. ⁵ Na ndâ kpokèjì bà bàkà nèté tende-tende, káa ndoo kù bàkà ndú 'dáá ká jì gbèe Mbírì. ⁶ Ndâ cè bà bàkà i tende-tende, káa à káa gbèe Mbírì ká kù bàkà ndâ i tí nò jì ndâ 'duù. ⁷ Mbírì túbà tí Bèrì mì wó jì ndâ 'duù gbaànjé-gbaànjé 'dáá gî, tacó wàa ndâ 'duù 'dáá gî 'ví 'de i gbí wó. ⁸ Bèrì-mì-Mbírì kù je jì 'bí 'duù a bà 'di gbí-o tacó bà kpo-gbí-tà-tù ndâ 'duù. Gbèe Bèrì tí nò gù je jì 'bí 'duù a muu tacó bà ma Banga-Ngú-Có jì ndâ 'duù. ⁹ Yí gù je jì 'bí 'duù a bà tee njembí mítí Mbírì, bìndi jì 'bí 'duù a wotí bà 'vala ndâ 'duù 'do gbí nò'o. ¹⁰ Yí gù je jì 'bí 'duù a wotí bà bàkà ndâ serè, jì 'bí 'duù a wotí bà ma có mì Mbírì, jì 'bí 'duù a muu tacó bà ñò 'bè gbí òkò tí ndâ bèrì ni , jì 'bí 'duù a wotí bà 'dè ndâ tende ña nje có, bìndi jì 'bí 'duù a muu tacó bà 'dè gbí ndâ tende ña nje có. ¹¹ Gbèe Bèrì tí nò gbaànjé nò bàkà nèté bà njèè ndâ i tí nò gbaànjé-gbaànjé ká 'do gbí 'dóó

có mì wó gbí njembí wó.

Ndâ bà to me mbè tí gbèè dìì

¹² Dìì 'duù ká gbaànjé, káa ndâ bà to tí me mbè, káa ndâ bà to tí nò mbe me mbè nò 'dáá káa gbèè dìì. À delè go éno ta Bìndi-Mbíri; yí a gbèè dìì, ta ndâ bà to tí wó me mbè. ¹³ Tacó gbèè Bèri tí nó táánò mbe caka tí ndoo nó, caka tí ndoo tacó bà bàkà ndoo tí gbèè dìì Bìndi-Mbíri. Ndoó má a ndâ Jùdéyà, ndoo má a ndâ Ìgìrìgì, ndoo máa ndâ i-zógó-zogo, ndoo má me ndâ i-zógó-zogo lá, àá táánò je jì ndoo 'dáá gî káa gbèè Bèri wàa ndoo 'ví njù .

¹⁴ Dìì 'duù me káa gbèè bà to tí wó lá, a ndâ bà to me mbè. ¹⁵ Kpázà kò 'duù kpónó má 'dè có máa, «Ye me 'bì 'duù lá, à má éno ye me bà to tí dìì 'duù lá,» ñìnò bà dù me có mbe si yí 'ví dù tí bà to tí dìì 'duù lá ká nò lá. ¹⁶ Tù 'duù delè má 'dè có máa, «Ye me bà to tí dìì 'duù lá, tacó ye me ọ 'duù lá,» ñìnò bà dù me có mbe tii yí 'do tí bà dù tí bà to tí dìì 'duù ká nò lá. ¹⁷ Ndâ bà to tí dìì 'duù táánò 'dáá má káa ọ wó, 'duù tí nò bà 'dì có ta yè? Káa ndâ i tí dìì 'duù táánò 'dáá má káa tù, 'duù tí nò bà ò ndâ i ta yè? ¹⁸ Káa Mbíri kpoko ndâ bà to tí dìì ndoo mítí ndoo ká go có mì wó gbí njembí wó. ¹⁹ Yí táánò má suu ndâ bà to tí dìì ndoo 'dáá ká tí gbèè ña i, dìì ndoo táánò bà dù go yè? ²⁰ À má go ñìnó kpónó nó, ndâ bà to tí dìì 'duù me mbè, káa dìì 'duù ká gbaànjé.

²¹ Wotí bà 'dè có mì ọ 'duù jì 'bì wó máa, «Nèté mì ye ta wò wálá,» nò wálá. Wotí bà 'dè có mì muu delè jì ndâ kpázà kò máa, «Nèté mì ye ta yo wálá,» nò wálá. ²² Có kpónó gii dù a ñìnó

máa, ndâ bà to ònó tí dì ndoo mbe me délékè nó, a ndâ bà to ònó náa ndú má wálá, káa ndoo wálá nò; ²³ bindi ndâ bà to ònó náa ndoo si ndú tí cèe i lá nó, a ndâ ònó náa ndoo kú kpolo tí ndú tí kpoò; káa ndâ bà to ònó tí ndâ bà nò nó, a ndâ bà to ònó náa ndoo kú ngùù ndú 'do rẹ ọ ndâ 'duù, ²⁴ ndii ndâ banga bà to gí. ²⁵ Káa Mbírì suu dì ndoo, bindi yí gii te duù mítí ndâ bà to ònó náa có tí ndú kpolo maa-maa lá nò. À má éno, 'bè 'ví dù gbí òkò tí ndâ bà to tí dì 'duù lá, tacó wàa ndú 'dáá gí 'ví bàkà nèté toko gbaànjé. ²⁶ 'Bí bà to tí ndoo gbaànjé má kú mìlisé, sè ndâ 'bí bà to tí ndoo 'dáá gí delè kú mìlisé. Káa à má kú ùlù 'bí bà 'bí to gbaànjé, sè ndâ 'bí ònó 'dáá gí ta líkí'ò tí ndú.

²⁷ Yo kpónó toko gbaànjé 'dáá gí bàkà a gbèe dì Bìndi-Mbírì. Káa yo gbaànjé-gbaànjé a ndâ tende bà to tí wó. ²⁸ Bìndi gbí òkò tí ndâ mbe kú kili ta rẹ mì Bìndi-Mbírì, Mbírì bàkà ndâ 'bí 'duù tí ndâ tú mì Jézù, ndâ 'bí 'duù tí ndâ mbe ma có mì wó tí Mbírì, ndâ 'bí 'duù tí ndâ mbe nìbà i, ndâ 'bí 'duù tí ndâ mbe bàkà serè, ndâ 'bí 'duù tí ndâ mbe 'vala ndâ 'duù 'do gbí nò'o, ndâ 'bí 'duù tí ndâ mbe konì ndâ 'duù, ndâ 'bí 'duù tí ndâ mbe bàkà ndâ 'duù 'ví bàkà nèté toko gbaànjé, bindi ndâ 'bí 'duù tí ndâ mbe 'dè có gbí ndâ 'bí tende ọ nje có. ²⁹ Yo 'dáá gí a ndâ tú? Yo 'dáá gí a ndâ mbe ma có mì Mbírì? Yo 'dáá gí a ndâ mbe nìbà i? Áa mì yo 'dáá gí a wotí bà bàkà ndâ serè? ³⁰ Yo 'dáá a ndâ mbe 'vala ndâ 'duù 'do gbí ndâ nò'o? Yo 'dáá gí a ndâ mbe 'dè ndâ 'bí tende nje có? Yo 'dáá gí a ndâ mbe 'dè gbí ndâ tende nje có? ³¹ Yo koọo có gítí ndâ i-nambee ònó á gàà gí

yaà nò.

Ye kpónó bà túbà kpokèjì ònínó mbe nìkì ngé ndii gí nó jì yo.

13

Tó bà zè tí

¹ Ye kpétí má ni bà 'dè ndâ kpíkpa'dà òa nje có mì ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gî, bìndi ye gù 'dè nje có mì ndâ basìli toko mítí ndú, káa njembí ye me njembí bà zè Mbírì lá, Mbírì nìkì lá, ndâ có tí nó náa ye kú 'dè nó gbí tù Mbírì ká go mòngò gbí tù bô. ² Ye kpétí káa mbe 'dè kòcò ta wotí mì Bèri-mì-Mbírì, Bèri kpétí má je jì ye káa muu tacó bà 'di gbí ndâ có kóó mì Mbírì 'dáá gî, yí delè kpétí má je jì ye káa bà tee njembí ye mítí Mbírì tí òa ònínó náa ye kú mèrèkè a ndâ kpo-kpò gú 'do tí bàndò mì ndú nó, káa njembí ye má me njembí bà zè Mbírì lá, ye jéé kùro Mbírì me i lá. ³ Ye kpétí má njèè ndâ i mì ye 'dáá gî jì ndâ mbe yê, ye kpétí má si à 'ví doo ye ta wu, wàa ye 'ví cì gî, káa njembí ye me njembí bà zè Mbírì lá, ndâ i tí nó náa ye bàkà nó me tó i jì ye gbaànjé lá.

⁴ Njembí bà zè Mbírì a bà kònò tí, ta bà bàkà nambeè. Njembí bà zè Mbírì me kiì lá, njembí bà zè Mbírì me bà wu gbí tí 'duù ta kpéetí wó lá, ⁵ njembí bà zè Mbírì me bà 'dè mbè có lá, à delè me ju njembí lá. Njembí bà zè Mbírì me bà nanaka muu mítí i ònínó mbe nìkì ká tí lo ta kpéetí lo nó lá; à me bà dù tí gírí'dú lá, à delè me bà mò ndâ 'duù 'do tí lo gí 'dè lá. ⁶ Njembí bà zè Mbírì me bà dù ta líkí'o bà bàkà vò i lá; njembí bà zè Mbírì a bà dù ta líkí'o bà bàkà i ònínó dú

nô. ⁷ Njembí bà zè Mbírì tì muu ndâ i 'dáá gî, ùnje gítí ndâ i 'dáá gî, koṛo có lli mítí ndâ i 'dáá gî, kònò ndâ i 'dáá gî.

⁸ Bà ma có mì Mbírì bà cee gî, bà 'dè ndâ tende ṇa nje có bà cee gî, bà dù ta muu tí 'duù bà cee gî, káa ndòngbú bà dù ta njembí bà zè Mbírì wálá.

⁹ Tacó mbe ṇò Mbírì ni cee jé wálá, mbe ma có mì Mbírì ta kábà delè jé wálá. ¹⁰ Káa ta o tí nó náa i ṇinó ta bà lê tí wálá nó bà gí nó, i ṇinó ta bà lê tí nó bà cee gî.

¹¹ Si ye táánò gbí 'viì nó, ye kú 'dè có ká go i mì 'viì, ye kú koṛo có ká go i mì 'viì, ye kú 'viiki gbí có ká go i mì 'viì. Káa ye kpónó mâ giì gí tí 'dakò gî, ye giì si ndâ i-'viì 'dáá gî mí to gî.

¹² Ndoò kpónó kú ṇò cè tí Mbírì me ngbàrángà'í lá; ndoo kú ṇò yí ká tùrúwàà go i gbí 'deèngàmbé nô. Káa ndoo kèjì gí bà zeke gbíro ndoo ta ndú. Ye kpónó ṇò yí ni cee lá, káa ye kèjì gí bà ṇò yí ni cee a go ṇinó náa yí kpónó ṇò ye ni cee ta ndâ có gbí njembí ye 'dáá gî nô.

¹³ Káa ndâ i ṇinó náa ndú kpónó kuu tí nó, a bà tee njembí mítí Mbírì, ta bà koṛo có lli mítí Mbírì, giì je njembí bà zè Mbírì; káa kpóló-kpolo i gbí òkò tí ndâ i tí nò ta'ò nò 'dáá gî a njembí bà zè Mbírì.

14

Ndâ 'bí i-nambeè kpòò 'do mì Bèri-mì-Mbírì

¹ Yo ka wu'o tacó bà 'de njembí bà zè Mbírì. Yo delè 'ví koṛo có tí kpoò gítí ndâ i-nambeè mì Mbírì. Káa yo 'ví koṛo có gítí bà ma có mì Mbírì ndii ndâ 'bí i 'dáá gî. ² 'Duù ṇinó mbe kú 'dè ndâ

tende ɲa nje có nó kù 'dè có me ji ndâ 'duù lá, yí kù 'dè có a i ji Mbírì. Tacó 'duù mbe 'di gbí có tí nò náa yí kù 'dè nò wálá, tacó yí kù 'dè a ndâ có kóó mì Mbírì ta wotí mì Bèrì. ³ Káa mbe kù ma có mì Mbírì kù 'dè có a i ji ndâ 'duù, yí kù konì a ndâ 'duù, yí kù je a wotí ji ndâ 'duù, yí delè kù 'dè a njembí ndâ 'duù. ⁴ 'Duù ɲìno mbe kù 'dè ndâ tende ɲa nje có nó kù konì káa tí wó ta kpéetí wó cuki, káa mbe kù ma có mì Mbírì kù konì a ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbírì 'dáá gí.

⁵ Có gbí njembí ye ji yo éno máa, yo 'dáá gí 'ví dù tí ndâ mbe 'dè có gbí ndâ tende ɲa nje có. Káa yo kùtáa má dù 'dáá tí ndâ mbe ma có mì Mbírì, áá bà ñìkì ndii bà 'dè ndâ tende ɲa nje có gí. Tacó mbe ma có mì Mbírì a gbolò 'duù ndii mbe 'dè ndâ tende ɲa nje có tí nò gí, sè káa ɲìno 'bí 'duù mbe 'dè gbí ndâ tende ɲa nje có tí nò 'ví dù kuu tacó bà konì ndâ mbe kù kili ta ɾè mì Bìndi-Mbírì má kuu tí. ⁶ Ye kpónó má ya gí mì yo kà kù 'dè có ji yo gbí ndâ tende ɲa nje có, káa mbe 'dè gbí ndâ có tí nò náa ye kù 'dè nò ji yo wálá, tó i mì ye bà dù ji yo a yè, ndâ tó kómbe ye? Có tí nó bà 'dè gbí có kóó mì Mbírì ji yo wálá, có tí nò bà je muu ji yo wálá, có tí nò bà ma có mì Mbírì ji yo wálá, có tí nò delè bà ñìbà i ji yo wálá.

⁷ Yo koɾo có gítí ndâ ɾòngo gi, yo delè 'ví koɾo có gítí mòngò gi, ndú me ndâ wu i lá, káa 'bè má gbí òkò tí kòcò ndâ ɲì ɾòngo 'dáá gí má wálá, ɲa ɾòngo tí nò bà gbì ji yo a ɲa cè yè? ⁸ Káa mbe o mòngò má o me tí mòngò-gó lá, a 'di ká bà 'vee bà zì'i-gó? ⁹ Yo delè ká go éno; yo má 'dè

có gbí tende ña nje có náa ndâ 'duù 'di gbí ndâ nje có tí nò ngbáràngà'i lá, ndú bà 'di gbí ndâ có mì yo nò éé? Tacó yo kú 'dè có gí gbí pípìrì sínò. ¹⁰ Ndâ ña ndâ nje có muu to tí nó me mbè; káa 'bí nje có ta gbí wálá nò wálá. ¹¹ Káa 'duù má 'di gbí ña tende nje có tí nó náa wò kú 'dè nó lá, yí a tende 'duù ji wò, wò delè a tende 'duù ji yí. ¹² À má éno, yo ka wu'o a i tacó bà 'de ndâ i-nambee ñinó mbe kú koni ndâ mbe kú kili ta rè mì Bìndi-Mbíri tókà'i nò, lê náa go i-nambee 'do mì Bèri-mì-Mbíri ká tí yo nò.

¹³ Tacó éno, 'duù má kú 'dè có gbí tende ña nje có, yí 'ví 'deke tí wó ji Mbíri máa, Mbíri 'ví wu 'bí 'duù mbe 'dè gbí nje có tí nò ji ndâ 'duù. ¹⁴ Tacó ye má 'deke tí ye ji Mbíri gbí tende ña nje có, gbí éno máa, ye kú 'deke tí ye ta njembí ye, káa ye 'di gbí có tí nò lá. ¹⁵ Có a ñinó máa ye 'ví 'deke tí ye ji Mbíri gbí ña nje có ngayi wè? Ye bà 'deke tí ye ji Mbíri gbí ña nje có ñinó náa ndâ 'duù 'dáá 'di gbí gí nò. Bìndi ye 'ví cè cè gbí ndâ tende ña nje có, ta nje có ñinó náa ye 'di gbí gí nó, só gí. ¹⁶ Tacó wò má kú ùlù Mbíri gbí tende ña nje có mí rẹgbà tí 'bí 'duù ñinó mbe 'di gbí ña nje có tí nò lá nó, 'duù tí nò bà nì «À go-i-tí-nò» gí tàkò bà ùlù Mbíri mì lo nò ta ña kpokèji ngayi? ¹⁷ Tacó wò kpétí má kú ùlù Mbíri ta banga tí, káa 'duù tí nó rẹgbà tí lo nó 'di gbí ña nje có mì lo nò lá, banga bà ùlù Mbíri mì lo nò bà koni 'duù tí nò wálá.

¹⁸ Ye 'dè nìkì ma ji Mbíri tacó ye ni bà 'dè có gbí tende ña nje có ndii yo 'dáá gí. ¹⁹ Káa ta ndâ ña ñinò 'dáá gí, ye má gbí òkò tí ndâ mbe kú kili

ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì, à nìkì tí ye káa bà 'dè kpètí káa ndâ nì có vò cuki gbí ña nje có ñinó náa ndâ 'duù 'dáá gí 'di gbí gí tacó bà ñibà i ji ndú, á có tí bà 'dè mbè có kárú-karu-kàrù gbí tende ña nje có ñinó náa ndú 'di gbí lá nô.

²⁰ Yo koṛo có go i mì ndâ 'viù lá; ndâ kómbe ye. Yo dù go ndâ dó 'viù tí ndâ mbe bàkà vò i lá, káa yo 'ví bàkà i go i mì ndâ 'duù ñinó náa muu ndú njaanga gí nô. ²¹ À cu mí gbí wáràgà mì Mòze máa, kòcò Mbírì máa,

«Ye bà si a ndâ tende 'duù 'ví 'dè có gbí nje ye ji ndâ 'duù mì ye gbí ndâ tende ña nje có.»

²² À má ènò, bà 'dè có gbí ndâ tende ña nje có me i mbe túbà wotí mì Mbírì a ji ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì gí nó lá, à a i tacó tí ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì lá. Káa bà ma Banga-Ngú-Có me i tacó tí ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì lá lá, à a i tacó tí ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì gí.

²³ Tacó ènò, yo tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì má kili ta bà muu yo 'dáá gí, bìndi yo kù 'dè có gbí ndâ cèe ña nje có, 'bí tende 'duù, tí 'duù ñinó mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì lá nó, má 'de yo tí, yí bà go mâ tí yo wálá? ²⁴ Káa yí má 'de yo kili ta bà muu yo ènò kù ma a có mì Mbírì, yí bà ñò tí wó gí, máa ndâ yí a mbe bàkà vò i. Bìndi ndâ có tí nò náa yí 'di 'do gbí nje yo nò bà si yí 'ví 'visì muu wó 'do tí ndâ vò kpokèjì mì wó gí. ²⁵ Ndâ có tí nò náa yí 'di 'do mì yo nò bà yù gbí ndâ vo-vò có kóó tí nó gbí njembí wó nó 'dáá gí sè gí. Bìndi yí bà 'bu gbíro wó mí to kù ùlù Mbírì ta nje wó, máa Mbírì dú kuu ta yo.

Na kpokèjì bà bàkà i gbí òkò tí ndâ mbe kû kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì

²⁶ À má é̀nò, yo tí ndâ mbe kû kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì má kili ta bà muu yo 'dáá gî gî, ndâ muu cè 'ví cè cè, ndâ mbe nìbà i 'ví nìbà i, ndâ mbe 'dè gbí có kóó mì Mbírì gí sè 'ví 'dè, ndâ mbe 'dè có gbí ndâ tende ña nje có 'ví 'dè, ndâ mbe ni bà 'dè gbí ndâ tende ña nje có tí nó náa ndâ 'bí ka ndú kû 'dè nó ji ndâ 'duu 'ví 'dè. Yo 'ví bàkà ndâ i tí nò 'dáá gî tacó bà konì tí yo. ²⁷ Ndâ mbe 'dè có gbí ndâ tende ña nje có gbí òkò tí yo 'ví dù ká go ndâ 'duu go só, go ta'ô. Wàa ndâ mbe kû 'dè gbí ndâ tende ña nje có tí nó náa ndú kû 'dè nò 'ví dù kuu tí. ²⁸ Káa ndâ mbe 'dè gbí ndâ tende ña nje có tí nó náa ndú kû 'dè nó ji ndâ 'duu máa wálá, ndú 'ví dù ngbii, wàa ndâ mbe kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì má kili gî, 'duu 'ví 'deke tí wó ji Mbírì ta ña nje có ñinó náa yí ñò ni gbí njembí wó gî nò.

²⁹ Yo 'ví si ndâ 'duu go só, go ta'ô 'do gbí òkò tí yo 'ví kò-kò ta có mì Mbírì, wàa sè ndâ 'duu 'ví koṛo gbí có tí nó náa ndú kû kò-kò tí nò. ³⁰ Káa Mbírì má wu bà 'dè có mì wó ji 'bí 'duu gbí òkò tí yo ta o tí nó náa 'bí ka wó kû kò-kò ta có mì Mbírì nó, 'duu tí nó mbe kû kò-kò nó 'ví le wo wó gî, wàa ka wó 'ví 'dè ngú có ñinó náa à tí nò. ³¹ Yo jòò gbí bà 'dè có lá. Tacó wàa yo 'dáá gî 'ví ni bà 'dè có, wàa yo 'dáá gî 'ví konì ta tí yo gbí òkò tí yo. ³² Tacó mbe ma có mì Mbírì a 'duu ñinó mbe ñò o bà 'dè có ni gî, yí delè a 'duu ñinó mbe ñò o bà sè tù wó ni gî. ³³ Tacó Mbírì me mbe ñònòkò gbí ndâ i lá, yí a mbe 'viindi ndâ i. Yo tí

ndâ 'duù mì Mbířì má kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbířì gí, yo 'ví bàkà go ñìnó náa ndâ 'bí ka yo mbe kú kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbířì 'dáá gí kú bàkà nô.

³⁴ Ndâ nìi 'ví dù ngbìi. Ndú 'ví 'di có mì ndâ kù ndú á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mòze, máa ndú 'ví dù tí ndâ kùro ndâ i lá nô.

³⁵ 'Bí i ta go bà 'vee gbí má tí ndú, ndú 'ví 'vee ndâ kù ndú ta o tí nó náa ndú má ya ta ndú gí 'bá gí. Tacó a có nô tacó tí nìi bà 'dè kòcò wó gí yaà ta o tí nó náa ndâ mbe kú kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbířì má kili gí nô.

³⁶ Yo kú kořo có máa, có mì Mbířì 'bì bà gí a i 'do mì yo? À gí ká tacó tí yo cuki? ³⁷ 'Bí 'duù gbí òkò tí yo má kořo có éno máa yì lá a mbe ma có mì Mbířì, 'bí 'duù delè má kořo có máa yì 'de ndâ ña i-nambeè 'do mì Bèřì-mì-Mbířì me mbè, ña 'duù tí nó 'ví te mí gbí muu wó éno máa, có tí nó náa ye kú cu jì yo nó a có mì Mbířì. ³⁸ Káa yí má si có tí nó náa ye kú cu jì yo nó á tí có lá, yo delè 'ví si yí tí có lá.

³⁹ À má éno, yo tí ndâ ná'vindí ye, yo 'ví dù ta go bà ma có mì Mbířì, yo delè 'ví rò ndâ 'duù 'do tí bà 'dè có gbí ndâ 'bí tende ña ndâ nje có lá; ⁴⁰ yo delè 'ví bàkà ndâ i 'dáá gí gbí cèe kpokèjì, á go ñìnó náa à tí .

15

Bà 'vala ndi Bìndi-Mbířì 'do gbí muu'dú wó

¹ Go bà 'va mbí yo á gítí Banga-Ngú-Có tí nó náa ye táánò ma jì yo nó kuu tí ye, ndâ ná'vindí ye, Banga-Ngú-Có tí nó náa yo táánò ùnje gítí ,

bìndi yo gii zèè tí kpoò nò. ² Nìnò a Banga-Ngú-Có tí nó náa ye táánò ma ji yo, mbe 'vala yo á do gbí ndá vò i, náa yo má zèè có tí nò kácá-kácá nò. Káa yo má zèè kácá-kácá lá, gbí éno máa, gbí bà ùnje mì yo gití Mbírì wálá.

³ Ye táánò nì ji yo káa bà gbèè có tí nó náa àá táánò nìbà ji ye, tí kpóló-kpolo có ngé ndii gî nò, tí có tí nó máa, Bìndi-Mbírì táánò cì tacó ndá vò i mì ndoo, go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì nò. ⁴ Máa, àá táánò gii duu yí gî, káa bìndi sili ta'ô, Mbírì gii te yí tí wu wó 'do gbí muu'dú wó gí yaà, á go có tí nò gbí wáràgà mì Mbírì nó gî. ⁵ Máa, yí túbà tí wó ji Kéfà, bìndi yí gii túbà tí wó ji ndá tú mì wó muu'bi-nje só. ⁶ Bìndi yí gii túbà tí wó ji ndá ná'vindí wó zi'duù-vò ta bà vò (500). Ndá 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndú kpèti kpónó má ya gí bà sili mì ndú gî, sè ndá 'bí kù 'vala kálásé. ⁷ Bìndi yí gii túbà tí wó ji Jákòmò, bìndi nìno, yí gii túbà tí wó ji ndá tú mì wó 'dáá gî.

⁸ Ndòngbú bà túbà tí wó gii dù a i ji ye á go 'vii náa à jò yí me gbí o mì wó lá nò. ⁹ Tacó ye a ndòngbú 'duù gbí òkò tí ndá tú mí wó, mbe 'vii tí 'duù nìno náa à 'ví nì ta ẹ̀ tú mì wó mí muu ye lá. Tacó ye táánò a mbe kù mèèkè'i tí ndá 'duù mì Mbírì mbe kù kili ta ẹ̀ mì Bìndi-Mbírì nò. ¹⁰ Káa nambeè mì Mbírì náa yí táánò bàkà ji ye nó ká bàkà ye tí ye tí nó á kpónó kuu nó nò. Káa nambeè mì Mbírì náa yí táánò bàkà ji ye nò ya me sínò lá. Ye bàkà nèté tí kpoò ndii sè ndá 'bí tú mì Jézù 'dáá gî. Káa ye bàkà nèté tí nò 'do me gbí 'dóó wotí mì ye lá, a nambeè mì

Mbírì ká je wotí ji ye. ¹¹ À mà táánò a ndú ká ma Banga-Ngú-Có ji yo wèè, à mà a ye wèè, ze ma Banga-Ngú-Có ji yo gî, káa ònò a có náa yo 'dáá ùnje gítí gî.

Bà 'vala ndi ndoo 'do gbí muu'dú ndoo

¹² Có kpónó a ònó máa, ze lê má 'dè có ji yo éno máa, Mbírì 'vala ndi Bìndi-Mbírì 'do gbí muu'dú wó gî, ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí yo kú 'dè có máa, ndâ ku bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú wálá, tacó yè? ¹³ Có tí nó náa yo 'di éno máa, ndâ ku bà 'vala ndi ndú á 'do gbí muu'dú ndú wálá nò, má dú káa yúcó, gbí éno máa, Bìndi-Mbírì 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó lá. ¹⁴ Káa Bìndi-Mbírì má 'vala ndi wó á 'do gbí muu'dú wó lá, gbí éno máa, i tacó bà ma có mì ze ji yo nò wálá, i tacó bà ùnje gítí mì yo nò delè wálá. ¹⁵ Ze delè kú waaka a 'vére ta rè Mbírì, tacó ze kú ma có éno máa, Mbírì 'vala ndi Bìndi-Mbírì á 'do gbí muu'dú wó gî, káa yí 'vala yí lá náa yí má 'vala ndi ndâ ku á 'do gbí muu'dú ndú lá nò. ¹⁶ Tacó Mbírì má bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú wálá, gbí éno máa, yí 'vala Bìndi-Mbírì 'do gbí muu'dú wó delè lá. ¹⁷ Káa Mbírì má 'válá ndi Bìndi-Mbírì 'do gbí muu'dú wó lá, gbí go éno máa, nje wú tí bà tee njembí yo á mítí Bìndi-Mbírì wálá, yo delè kpónó kú 'vala ká kpòò gbí ndâ vò i mì yo. ¹⁸ Gbí delè go éno máa, ndâ 'duù ònó mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì mbe cì gî nó mì gî. ¹⁹ Káa ndoo má kú koṛo có lè mítí Bìndi-Mbírì ká tacó bà 'vala ndoo muu to tí nó cuki, gbí éno máa, 'bí 'duù ta yè ṛo wó gbí òkò tí ndâ 'duù muu to tí nó mbe ndii yè ṛo ndoo wálá.

²⁰ Káa yúcó a ñìnó máa, Mbířì 'vala Bìndi-Mbířì 'do gbí muu'dú wó tacó bà túbà máa, ndâ 'duù tí nó náa ku ɾuka ndú gî nó bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú gî. ²¹ Tacó, ku lê táánò má gî gî muu to tí nó 'do gbí có mì gbèè 'dakò nó, ndâ ku delè bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú 'do ká gbí có mì gbèè 'dakò. ²² Tacó ndâ 'duù 'dáá gî kú cì 'do gbí có nambeè gbí òkò tí ndú ta Ádàmà, ndâ 'duù 'dáá gî delè bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú 'do gbí có nambeè gbí òkò tí ndú ta Bìndi-Mbířì. ²³ Káa ndâ o bà 'vala ndi Bìndi-Mbířì 'do gbí muu'dú wó, ta o bà 'vala ndi ndâ 'duù 'do gbí muu'dú ndú 'dáá ká tende-tende. A Bìndi-Mbířì, tí kpédélé i gbí nǐ, ká 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó kùro, bìndi ndâ 'duù mì wó 'dáá gî kèjì gí bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú ta o bà gí yí wúnò. ²⁴ Bìndi ndòngbú o, náa Bìndi-Mbířì bà gii dele ndi gba mì Mbířì tí Bu wó ji yí si yí voloko gbí ndâ có mì ndâ kpo-kpò gba, ta ndâ mbe wotí muu to tí nó, gbaànjé-gbaànjé 'dáá gî. ²⁵ Tacó Bìndi-Mbířì bà gí gí bà zogo to tí nó yee tí o tí nó náa yí bàkà ndâ ku'dì tí wó tí ndâ i-tà-tàmà mì wó gî. ²⁶ Káa ndòngbú ku'dì tí wó náa yí bà cee o mì wó bà dù a ku. ²⁷ Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbířì éno máa, «Mbířì bàkà Bìndi-Mbířì tí gba mì ndâ i 'dáá gî.» Káa gbí có tí nò máa, «Mbířì bàkà Bìndi-Mbířì tí gba mì ndâ i 'dáá gî» nò me éno máa Bìndi-Mbířì delè a gba mì Mbířì tí mbe je gba ji yí nò lá. ²⁸ Mbířì má gii bàkà ndâ i 'dáá gî tí ndâ i-tà-tàmà mì 'Viì mì wó gî, 'Viì-mì-Mbířì bà gii si tí wó 'ví dù tí ndâ i-tà-tàmà mì Bu wó, tacó wàa Mbířì 'ví dù tí mbe

zogo ndâ i 'dáá gî.

²⁹ Có gítí ndâ 'duù tí nó mbe caka tí ndú tacó tí ndâ ku nó máa yè? Ndú kù koṛo có máa ndâ yì bà 'de gbí bà caka tí ndâ yì ta ɾè mì ndâ ku nò a yè, náa Mbíri jé má 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú lá nò? ³⁰ Ye kpónó kù gbaa tí ye mì nje ku ta o 'dáá gî nó tacó yè? ³¹ Ye kù òò ku ta ɾo ye ta ɾi 'dáá gî, ndâ ná'vindí! Ye kù d̀l̀l̀u tí ye tacó tí yo, ta ɾè mì Bindi-Mbíri, tí Jézù tí Mbe tí ndoo. ³² Có gbí nje ndâ 'duù gbí gbata Éfàsù lá, ye táánò má 'vala a 'v́alá mì ndâ «Nò gbí jìlì», ye bà 'de gbí a yè? Káa Mbíri má bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú ẃalá, «Ndoo zò i, ẃa ndoo 'v́i ǹj̀u pe, ẃa ndoo 'v́i ù ta ku taàbé,» á go có tí nó náa ndâ 'duù kù 'dè nò.

³³ Yo si 'bí 'duù 'v́i eendi yo lá: «A vò kaà ká kù volo 'duù.» ³⁴ Yo koṛo muu yo niki maa, ẃa yo 'v́i si vò i mí b̀ànd̀ò mì wó. Ye kù 'dè có tí nò jì yo, tacó ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo òò Mbíri ni lá, káa ònò a có nò tacó tí yo.

Bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú

³⁵ Ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo ndâ-'bî-lá bà 'vee 'vé máa, «Mbíri bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú ta òa kpokèjì ngayi wè? Cè tí ndú bà dù go òa yè?» ³⁶ Ǹǹò a ndâ 'vé mì ndâ 'duù ònò ta muu tí ndú ẃalá nó ká nò. Yo ma 'va òjì òa mí tà to, òjì òa tí nò má cì lá, kù i 'va 'do tà to lá. ³⁷ Káa yo ɾò mí tà to káa bétéré òjì òa; à mà a òjì cù, à mà òjì ẁz̀è, yo ɾò me kù i tí nó mbe kù kù ta k̀ng̀b̀ò wó, ta kpá wó nó lá. ³⁸ Káa a Mbíri ká wu bà kù ndò jì ndâ òa ndâ òjì òa 'dáá gî. Cù kù kù káa cù, ẁz̀è kù kù káa ẁz̀è.

³⁹ Na dìi ndâ i mbe kù 'vala muu to tí nó 'dáá gî delè ká tende-tende. Dìi ndâ 'duù tende 'do tí dìi ndâ nò, bìndi dìi ndâ nuù tende 'do tí dìi ndâ sè. ⁴⁰ Ndâ i gbírì kuu tí , ndâ i muu to tí nó delè kuu tí . Cè banga mì ndâ i gbírì ká tende, cè banga mì ndâ i muu to tí nó delè ká tende. ⁴¹ Cè banga mì rì ká tende, cè banga mì pì delè ká tende, bìndi cè banga mì ndâ yìi ká tende. Káa cè banga mì ndâ yìi gbí òkò tí ndú delè 'dáá gî ká tende-tende.

⁴² À delè ká éno ta bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú. À má duu dìi 'duù mí tà to, dìi tí nò kù zò to, káa dìi 'duù má 'vala 'do tà to, dìi tí nò bà zò to káká'i wálá. ⁴³ A vò ká tí dìi tí nó náa à duu mí tà to nò, káa a banga ká tí dìi tí nó mbe 'vala 'do tà to nò. ⁴⁴ Dìi tí nó náa à duu mí tà to nó je a tú 'duù, káa dìi tí nó mbe 'vala 'do gbí muu'dú nó je a tú Mbírì. ⁴⁵ Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì éno máa, «Kpédélé Ádàmà gí tí 'duù mbe kù 'vala , káa ndòngbù Ádàmà gí tí Bèrì mbe kù je 'válá,» nò. ⁴⁶ Áá táánò me Ádàmà tí nó ta tú wó a tú Mbírì nó ká gí kpédélé'i lá. À gí kpédélé'i a Ádàmà tí nó ta tú wó a tí tú 'duù nò. ⁴⁷ Mbírì táánò suu kpédélé a Ádàmà 'do tí to, káa bà só Ádàmà gí 'do gbírì. ⁴⁸ Ndoó tí ndâ 'duù muu to tí nó go Ádàmà tí nó náa à suu yí 'do tí to nó nò, káa ndâ 'duù gbírì go Ádàmà tí nó mbe gí 'do gbírì nò. ⁴⁹ Ndoó bà je kózò tí 'dakò tí nó mbe gí 'do gbírì nó jé ká go bà je kózò tí 'dakò tí nó náa à suu yí 'do tí to tí nó mì ndoo. Ndoó kpónó a kózò tí Ádàmà tí nó náa à suu yí 'do tí to tí nó nò.

⁵⁰ Ndâ ná'vindí, gbí có tí nó náa ye 'dè jì yo nò

énó máa, wu 'duù ta mbelè gbí dìi wó bà dù tí mbe zèè mbèlè mì Mbířì wálá. Tú 'duù, tí tú mì ku nó, delè, náa à 'visì tí, tí tú ñìno mbe cì lá nó, wálá.

⁵¹ Yo sè tù yo gítí có kóó tí nó tí yúco náa ye kú 'dè ji yo nô: ndoo 'dáá bà cì wálá. ⁵² Káa ta o bà o ndòngbú mòngò nó, àá bà 'visì ndoo 'dáá gí gbí làmbu o, á go bà kì ọo nô. Tacó ta o bà o ndòngbú mòngò tí nó, ndá ku bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú ngbé, bìndi àá kèjì gí bà 'visì ndoo. ⁵³ Tacó tú ndoo tí nó kpónó tí i mbe céé-cee nó bà cee wálá, tú ndoo tí nó kpónó tí tú mì ku nó bà jì'vì tí, tí mbe ọò ku lá. ⁵⁴ Tacó ọa i ñìno tí i mbe dù tí ká lá nó má jì'vì tí tí i mbe dù tí ká, bìndi ọa ñìno tí ọa ku nó má 'visì tí tí ọa ñìno mbe cì lá nó gí, ñìno a o bà giì bàkà tí mì có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbířì máa, «Ku 'de 'bí ngbílí mbe da gbí ka wó ngbílí mítí wó gí.»

⁵⁵ «Àá ku, ñjì gířì bà na go mì lo ya gí kòtí 'dí?»

⁵⁶ Njì gířì bà na go mì ku a vò i, bìndi vò i giì 'de wotí 'do tí có mì Mòze. ⁵⁷ Káa ndoo 'dè ñikì ma ji Mbířì tí mbe je wotí bà kpò nje ku ji ndoo ta ẹ̀rè mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbířì.

⁵⁸ À má éno, yo 'dò kò yo mí to tí kpòò, ndá ná'vindí, yo lò muu gířì ngé lá. Yo 'ví bàkà nèté mì Mbe tí ndoo ta o 'dáá gí, ta bà te mí gbí muu yo máa, bà bàkà nèté ta ẹ̀rè mì Mbe tí ndoo me bà bàkà 've nèté lá.

16

Bà gò i tacó tí ndá 'bí ka ndoo mbe kú kili ta

rè mì Bìndi-Mbíṛì

¹ À má gítí bà toko i-'bì yo tacó bà konì ta ndâ mbe kù kili ta rè mì Bìndi-Mbíṛì gbí gbata Jèrùzàlémè, yo 'ví bàkà go có tí nó náa ye táánò 'dè ji ndâ mbe kù kili ta rè mì Bìndi-Mbíṛì ta ndi tí ndâ bàndò gbí to Galátì nô. ² Ta ndâ ɾi-bà-wotí 'dáá gî, yo gbaànjé-gbaànjé 'dáá gî 'ví gò làmbu i 'do tí i ñinó náa à kuu 'bì yo ta o tí nó nô. Tacó wàa, ye má ya gí mì yo kà, ye 'ví 'de yo kili i ñinó náa à tí nó tè gî. ³ Ye má yee mì yo kà gî, ye bà cu wáràgà mí 'bì ndâ 'duù tí nó náa yo bà cu 'bì yo mítí ndú nó wàa ye 'ví tuu ta ndú ta ndâ i-nambee tí nó náa yo kili nó, ya tí ji ndâ mbe kù kili ta rè mì Bìndi-Mbíṛì gbí gbata Jèrùzàlémè. ⁴ Káa à má nìkì a bà ya káa 'dóó ye ta ndâ i tí nó, ndâ 'duù mì yo náa yo bà cu 'bì yo mítí ndú nó 'ví ko ye.

Ndâ có gbí muu Páwòlò

⁵ Ye bà ya gí mì yo kà a i bìndi bà co ye gbí to Mèsidóniyà, tacó a gbí muu ye a có bà ya gí mì yo kà có gbí to Mèsidóniyà. ⁶ Ye bà dù á mì yo kà ta làmbu kòndi o, ndâ-'bì-lá ye bà ci ndâ pì cò'o 'dáá gî mí mì yo kà. Tacó wàa, yo 'ví konì ye ta bà ko ye ya gítí ndâ 'bí bàndò tí nó kùro kà nó 'dáá gî. ⁷ À gbí muu ye me có bà cu káa ɾo ye mítí yo gî, wàa ye 'ví ndii ya gí kùro nó lá, ye kù koɾo a có bà dù ta yo ta kòndi o, náa Mbe tí ndoo má ùnje gî nó.

⁸ Káa ye bà dù gbí gbata Éfàsù kàá yee tí o bà ci ndâ ngú i gbí njí. ⁹ Tacó njekèjì bà ma có mì Mbíṛì njaanga ji ye kàá gî, káa ndâ 'duù mbe kù jòò gbí có ta ye kàá me a mbè.

Ndâ ndòngbú có mì Páwòlò

¹⁰ Tìmatéyò má có mì yo kà, yo 'ví te wiṛi mítí wó nìkì maa, tacó yí kú me nèté mì Mbe tí ndoo ká go ye. ¹¹ 'Bí 'duù 'do gbí òkò tí yo 'ví si yí tí vò i lá; yo konì yí muu nó mì wó nìkì maa, tacó wàa yí 'ví dele ndi wó gí gí mì ye; tacó ro ze ta ndâ sè ná'vindí kàá 'dáá ká kpokèjì tí wó.

¹² À má gítí ná'vindí ndoo Àpólò, ye cóó-cóó kú yòòngò yí, máa ndú ya ta ndâ 'bí ná'vindí gí bà gala yo, káa có bà ya gí mì yo kà nò gí gí gbí muu wó kálásê. Káa yí má 'de o gí, yí bà ya gí mì yo kà gí.

¹³ Yo dù tí zò'o, yo tee njembí yo mítí Mbíṛì tí kpoò, yo dù ta yú njembí yo, yo 'do kò yo mí to tí kpoò, ¹⁴ yo 'ví bàkà ndâ i 'dáá gí ta njembí bà zè Mbíṛì.

¹⁵ Yo òò ndâ Ìsìtèfánà ta ndâ 'vii mì wó ni gí? Ndú a ndâ kpédélé 'duù mbe ùnje gítí Bìndi-Mbíṛì gbí to Àkáyà, dú delè gbí gbí njembí ndú gítí bà bàkà nèté ta ndâ mbe kú kilí ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíṛì gí. ¹⁶ Ye kú yù 'do mì yo a nambeè máa, yo 'ví 'di có mì ña ndâ 'duù tí nò, yo delè 'ví 'di có mì ndâ 'bí ka yo ñinó mbe kú bàkà nèté go i mì ndú nò.

¹⁷ Tàkòcò ye peteke gítí bà gí ndâ Ìsìtèfánà ta Fòròtùnátò, gii je Àkàyíkùsù ngé ma; tacó ndú dù ji ye ká goolá ndoo ta ndoo nò. ¹⁸ Bà gí ndú nò te mbá-mbá mítí ye ká go ñinó náa ndú me ta yo kà nò. Bà te duù mítí ña ndâ 'duù tí nò me vò i lá.

¹⁹ Ndâ mbe kú kilí ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíṛì gbí ndâ to Ásiyà 'vee yo ma. Ndâ Àkùyílà ta Pìrìsílà ta

ndâ 'duù tí nó mbe kù kili ta ẹ̀rè mì Bìndi-Mbírì
mbe kili mí ndú nó delè 'vee yo ta ẹ̀rè mì Mbe tí
ndoo ngé ma.

²⁰ Ndâ ná'vindí mì ze kàá 'dáá gî 'vee yo ma.

Yo 'vee tí yo ta bà òlò gbí tù yo go i mì ndâ
ná'vindí.

²¹ A 'dóó ye tí Páwòlò ká kù cu ndâ 'vé tí nó gbí
wáràgà tí nó nó jì yo ta 'bì ye.

²² 'Duù má zè Mbe tí ndoo nìkì lá, Mbírì 'ví ì
njà mítí wó!

Ye kù 'deke tí ye máa Mbe tí ndoo 'ví gí gálá!

²³ Ye kù 'deke tí ye máa Mbe tí ndoo Jézù 'ví
bàkà nambeè jì yo.

²⁴ Ye zè yo 'dáá gî nìkì maa ta ẹ̀rè mì Bìndi-
Mbírì. Go-i-tí-nò.

**Ngú bà toko nambeè mì Mbírì ta ndâ 'duù
Ndogo: Ngú bà toko nambeè mì Mbírì ta ndâ 'duù
New Testament**

copyright © 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ndogo)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

14424ae9-b5af-591e-814e-49316d8d74aa